

DARBININKAS

Vol. XC, Nr. 3 (37)

341 Highland Blvd, Brooklyn, NY 11207

Kovas - March 2005

SKAUSMAS TRIUMFE

Nijolės Vedegytės-
Palubinskienės piešinys.

Artinasi pavasaris. Išbunda gamta. Esame iškiliausiam bažnytinių metų laikotarpy – Velykų laikotarpy. Bet kartu esame skaudžių Bažnyčios pirmųjų žingsnių – tikėjimo abejonių – liudininkai.

Gal prieš mus tebestovį žiauri Didžiosios Savaitės drama. Bet išaušta Velykų rytas. Tai pergalės ir triumfo rytas! Kristus, nugalėjęs viską, net mirtį, keliai iš numirusių! Tai faktas, ant kurio remiasi visas krikščioniškas tikėjimas, ir apaštalas Paulius kuo ne grasinamčiai sako: jei mes netikime, kad Kristus prisikėlė, tai bergždžias mūsų tikėjimas!..

Tikėti į Kristaus iš numirusių prisikėlimą yra sąlyga būti krikščioniu. Kai kada tai gali būti nemaža tikėjimo kliūtis. Net ir pirmiesiems krikščionims – Kristaus mokiniams ir bičiuliams – prisikėlimas buvo sunkiai įsivaizduojama tikėjimo kliūtis. Ir tai mums atvirai ir akivaizdžiai išsako Evangelija.

* * *

Marijos Magdalenos, tos Kristų didžiai pamilusios moters, nuotykis. Bėga ji anksti Velykų rytą prie kapo apvertki palaidoto Mokytojo. Bet ką ji randa?... Ji mato nuo kapo angos nuristą akmenį ir tuščią kapo vietą. Kūno nebėra... Ji nesupranta, kas įvykę. Staiga šalia kapo angos ji pamato prisikėlusį Išganytoją, bet ji netiki, kad tai Jis. Ji mano, tai kapinių sargas ir sumišusi jį klausia: "Kur tu padėjai mano Mokytoją?..."

Tos pačios dienos vakarą, baisių įvykių sukrėsti apaštalai, susirinkę Paskutinės vakarienės kambary, svarsto savo likimą. Jiems pasirodo Išganytojas, bet jie Jo nepažįsta. Tie išrinktieji dvylika. Kaip sako Luko Evangelija, jie galvojo matą vaiduoklį (Lk. 24,37)

To vakaro susirinkime apaštalo Tomo nebuvo. Bet

kai kitą vakarą apaštalai vėl susirenka į Paskutinės Vakarienės kambarį, atvyksta ir Tomas. Apaštalai, jau pusiau tikėdami, pusiau netikėdami, jam aiškina, kad jiems pasirodė iš numirusių prisikėlęs Mokytojas, kad su jais kalbėjosi, kad su jais kartu valgė žuvies ir kad jis juos raginęs paliesti jo atviras šono, rankų ir kojų žaizdas... Tada Tomas, kuris Paskutinės Vakarienės metu Išganytojui pasakius, kad štai atėjo valanda kada jis bus išduotas, bus prikaltas prie kryžiaus ir ant jo mirs, sakė kitiems apaštalams: "Tat eikim, kad ir mes, kartu su juo mirtume", tas pats apaštalas, Tomas, dabar sako: "Kol aš savo pirštais nepaliesiu vinių vietos ir savo delno neįdėsiu į jo šono žaizdą, aš netikiu!.."

Su nuostaba seki kaip pirmuosius krikščionybės žingsnius lydi ne gilus tikėjimas, bet nusivylimas, abejonės ir netikėjimas.

Įdomus pastebėti ir tai, kad pats Išganytojas tą padėti pramatė ir savo artimuosius iš anksto įspėjo, kad Jis savo mokymu, ir ypatingai savo kančia ir mirtimi, daugelį sukrės, nuvils ir išblašys. Iš tikrųjų, išskyrus apaštalą Joną, kur pvz., buvo kiti apaštalai kai Išganytojas kybojo ant kryžiaus?..

Kristaus artimieji buvo eiliniai žmonės. Jie mąstė kaip žmonės, jie jautė kaip žmonės, jie ir mylėjo kaip žmonės. Ir Išganytojo prisikėlimą jie priėmė kaip žmonės – kaip eiliniai žmonės.

Reikia prisiminti, kad iki Kristaus žmonijai prisikėlimas buvo nežinomas įvykis. Apie tai kalbėti būtų buvusi nesąmonė. Tokiu būdu Išganytojo kreipinį į apaštalą Tomą: "Tu įtikėję, kadangi regėjai, bet palaiminti tie, kurie neregėjo, bet tiki", nereikėtų suprasti ir priimti kaip priekaištą ar Tomo papeikimą. Tai būtų labiau Kristaus to laiko žmogui jausmams prieinamas realybės pripažinimas, kuris per prisikėlimą turėjo būti pakeistas nauja realybės samprata - tikėti, nors realybė neapčiuopiama, neregima ir net protu nepasiekiama.

* * *

Velykų Alleliuja garsiai skelbia didelį džiaugsmą – Išganytojo iš mirties prisikėlimo ir mirties sunaikinimą. Jis garsina džiaugsmą laimėtu atpikimu. Velykų Alleliuja primena viltį, kad net per žmogaus nusivylimą, abejonių ir netikėjimo košmarą gali įvykti tikėjimo prisikėlimo stebuklas.

T. Pl. Barius, OFM

Lietuvos eksportas pernai išaugo 21%, o importas - 15,8 %. Statistikos departamento duomenimis, 2004 m. eksportuota už 25,728 mlrd. litų, o importuota - už 34,096 mlrd. litų. Lietuvos užsienio prekybos deficitas sudarė 8,368 mlrd. litų ir buvo 2,4% didesnis nei 2003 m. Maisto pramonės produkcijos (gyvų gyvūnų bei gyvūninės kilmės produktų) pernai išvežta 43,4% daugiau - už 1,102 mlrd. litų. Vien pieno ir jo produktų, kiaušinių bei natūralaus medaus eksportas padidėjo 44,3% iki 781,5 mln. litų. Chemijos pramonės produkcijos eksportas pernai ūgtelėjo 31,9% iki 1,856 mlrd. litų. Metalų bei jų dirbinių eksportas išaugo 67% iki 1,117 mlrd. litų - iš dalies tai lėmė ir Rusijos investicijos į šį sektorių. Mašinų ir mechaninių įrenginių, elektros įrenginių, televizorių bei kitos elektronikos eksportas padidėjo 39% iki 3,261 mlrd. litų. Savo ruožtu tradicinėmis vadinamos pramonės šakos - tekstilė ir medienos perdirbimas augo lėčiau. Tekstilės medžiagų ir dirbinių eksportas padidėjo 1,1% iki 3,003 mlrd. litų, o medienos ir jos dirbinių - 6,9% iki 1,277 mlrd. litų. Baldų, patalynės reikmenų, čiužinių, šviestuvų ir panašių dirbinių eksportas ūgtelėjo 21,9% iki 1,554 mlrd. litų. Tarpinio vartojimo prekių eksportas pernai išaugo 28,6% iki 13,682 mlrd. litų, importas - 21,5 proc. iki 19,983 mlrd. litų. Vartojimo prekių pernai eksportuota už 6,894 mlrd. litų (20,7% daugiau), o importuota - už 6,066 mlrd. litų (20,5% daugiau). Sėkmingai veikiant "Mažeikių naftai", benzino eksportas pernai padidėjo 63,6% iki 2,233 mlrd. litų, o importas tesiekė 5,5 mln. litų. Investicinių prekių importas padidėjo 3,4% iki 6,097 mlrd. litų, o eksportas sumažėjo 21,3% iki 2,082 mlrd. litų.

Lengvųjų automobilių importas pernai padidėjo 3% iki 1,695 mlrd. litų, o eksportas sumažėjo 7% iki 818,7 mln. litų. Pagrindinis eksporto augimo variklis buvo 1,5 karto iki 6,514 mlrd. litų padidėjęs mineralinių produktų, daugiausia kuro, eksportas. Pagrindinė Lietuvos užsienio prekybos partnerė yra iki 25 narių išsiplėtusi Europos Sąjunga, kuriai teko 66,4% viso eksporto bei 63% viso importo. NVS šalims teko 16,2% eksporto ir 26,9 importo. *BNS*

Vilniuje viešėjęs NATO pajėgų Europoje vado pavaduotojas generolas John Reith tikina, kad Aljansas labai gerai vertina Lietuvos dalyvavimą tarptautinėse misijose. Generolo ir premjero A. Brazausko pokalbio metu daugiausia dėmesio buvo skirta būsiamam Lietuvos vadovavimui provincijos atkūrimo komandai Vakarų Afganistane. Manoma, kad tai bus Goro provincija Hindukušo kalnų masyve. Lietuva yra priėmusi sprendimą imtis vadovauti vienai provincijos atkūrimo komandai, kuri veiks kaip NATO vadovaujamos Tarptautinių paramos saugumui pajėgų (ISAF) misijos Afganistane dalis. Planuojama, kad Lietuvos vadovaujama provincijos atkūrimo komanda pradės veikti rugpjūčio-rugsėjo mėnesiais, joje dalyvaus kariškiai ir civiliai iš Lenkijos, Latvijos, Danijos, Islandijos, Rumunijos, Didžiosios Britanijos. Šiuo metu penkiose tarptautinėse operacijose dalyvauja maždaug 270 Lietuvos karių. J.Reitho ir premjero susitikime taip pat aptartos Zoknių karinės oro bazės, iš kurios NATO vykdo trijų Baltijos šalių oro erdvės gynybos misiją, plėtros perspektyvos ir galimybės, Aljanso oro policijos misija, gynybos finansavimas. *Elta*

**Vidutinis mėnesio ikimokes-
tinis darbo užmokestis** (neįskaitant individualių įmonių) ketvirtąjį 2004 m. ketvirtį sudarė 1310,2 lito - 8,5% daugiau nei tą patį 2003 m. laikotarpį. Sparčiausiai - 12% - iki 1386,8 lito - vidutinis darbo užmokestis augo valstybės sektoriuje. Vidutinis ikimokesstinis atlyginimas

privačiame sektoriuje ketvirtąjį 2004 metų ketvirtį, palyginti su tuo pačiu 2003 m. laikotarpiu, padidėjo 5,9% iki 1251 lito, pranešė Statistikos departamentas. Darbininkų vidutinis mėnesio atlyginimas iki mokesčių siekė 954 litus - palyginti su ketvirtuoju 2003 m. ketvirčiu, jis išaugo 9,5%. Darbininkų atlyginimas valstybės sektoriuje augo sparčiau - 10,3% - ir sudarė 890,9 lito. Privačiame sektoriuje darbininkų vidutinis mėnesinis darbo užmokestis padidėjo 8,9% iki 980 litų. Tarnautojų vidutinis atlyginimas, neskaitant individualių įmonių, sudarė 1629,9 lito - 7,8%. daugiau nei ketvirtąjį 2003 m. ketvirtį. Valstybės sektoriuje tarnautojų atlyginimai padidėjo 11,7% iki 1615,2 lito. Privataus sektoriaus tarnautojai vidutiniškai uždirbo 1649 litus - 2,5% daugiau nei prieš metus. Per 2003 m. vidutinis mėnesio darbo užmokestis Lietuvoje padidėjo 5,5%, savo ruožtu Latvijoje atlyginimai išaugo 11,3, Estijoje - 9,4%. *Elta*

**Lietuvos kariuomenėje kuria-
ma taktinė psichologinių opera-
cijų grupė** (PsyOps), kuri padės kariams tarptautinėse operacijose "perduoti žinią" vietos gyventojams. Tokia grupė formuojama jau dabar, o pagal krašto apsaugos ministro gaires ir kariuomenės veiklos planus, ją planuojama parengti iki 2008 m. pabaigos. Kaip pasakojo Gynybos štabo viršininko pavaduotojas, pulkininkas leitenantas Gintautas Zenkevičius, taktinę PsyOps grupę sudarys keletas karių, dvi transporto priemonės, aprūpintos reikiama garso ir vaizdo įranga. "Grupės paskirtis - perduoti reikiamą informaciją vietos gyventojams, pavyzdžiui, platinti spaudinius, skelbti reikiamas žinias per garsiakalbius, rodyti vaizdo medžiagą. Tai ypač svarbu įvairiose krizių valdymo, taikos stabilizavimo arba palaikymo operacijose, tokiose, kaip ISAF (Tarptautinės paramos saugumui pajėgų) misijoje Afganistane, kur Lietuva planuoja įkurdinti savo vadovaujamą provincijų atkūrimo komandą", - sakė G.Zenkevičius.

BNS

Lietuvių tauta ir jos vadai

VYTAUTAS ANTANAS BAMBRAVA

1990 m. istorinę Kovo Vienuolikąją buvau Toronte, Kanadoje. Ten vyko Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos posėdžiai, o svarbiausia – šventiškas susitikimas su Kanados lietuviais, kurie pasistengė, kad visi galėtume būti liudininkais iškilmingo Lietuvos Atkuriamojo Seimo posėdžio, paskelbusio nepriklausomybės aktą ir specialia TV linija mums tiesiogiai perduoto iš Vilniaus.

Tai buvo naujas istorinės Lietuvos blyksterėjimas pasaulyje, dar syki atkartojęs, jog Lietuva jau nuo amžių buvo krikštyta ir karūnuota laisvei ir ji to niekad neatsisakė. Šia nepaprasta proga Toronte dalyviai kėlėme taures, o šampanas maišėsi su šypsniais ir ašaromis.

Grįžtant lėktuvu į Venezuelą, aerodromuose ir lėktuvuose buvo apstu svarbios pasaulinės spaudos, kurioje be išimties pirmuose puslapiuose spindėjo "Breaking news" – skambios antraštės ir platūs straipsniai apie lemtingą Lietuvos žygį. Joje švytėjo Sąjūdžio vado prof. Vytauto Landsbergio vardas ir atvaizdas.

Šalia šio vado, vedusio Lietuvą į nepriklausomybę, daugiau pažįstamų pavardžių beveik nepastebėjau, o pasyvišios rezistencijos žmonių, minimų LKB Kronikoje, regis ne nebuvo. Vėliau supratau, kodėl seselė Nijolė Sadūnaitė, pakviesta stoti į Sąjūdį, mairidagiškai atsisakė, pareikšdama, kad kai kurių asmenų Sąjūdyje iš viso neturėtų būti. Spaudoje pasirodžiusios Sąjūdžio aktyvistų pavardės ir nuotraukos seselės Nijolės nuomonę patvirtino. Šiuo pasakymu jokių būdu nenoriu mažinti Sąjūdžio nuopelnų tautos kelyje į nepriklausomybę, nors pirmuosius ledus drąsiai pralaužė 1988 birželio 24 Lietuvos laisvės lyga, pirmą kartą pasirodžiusi Sąjūdžio mitinge Vilniuje su trispalvėmis ir plakatais, reikalaujančiais Lietuvai nepriklausomybės.

Tautos remiamas Sąjūdis greitai iškilo, euforijos aistroje pasiekė tikslą, bet ir per greitai sunyko. Kodėl taip įvyko?

Ieškodami atsakymo, trumpai pažvelkime į svarbiausius XX šimtmečio Lietuvos istorinius įvykius: Vasario šešiolikąją (1918). Sukilimą (1941) ir Kovo Vienuolikąją (1990).

Kelią į Vasario Šešiolikąją parengė gausūs knygnešiai, valančiška rezistencija ir negausūs bet gerai žinomi to laiko pasauliečiai inteligentai. Nepriklausomybė aktą pasirašė dvidešimt išsimokslinusių politiškai ir ideologiškai įvairiaspalvių atstovų, darbais įrodžiusių Lietuvai ištikimybę ir tautos pasitikėjimą užsitarnavusių lietuvių patriotų. Vos tik pirmoji Lietuvos vyriausybė pašaukė jaunimą prie ginklo, suplaukė tūkstančiai kaimo jaunimo. Kovų pradžioje jie dėvėjo savo rūbais, naudojo savo atsineštus ginklus. Vyresnių klasių kilmazistai kai kur ištiesomis klasėmis paliko mokyklos suolus ir išėjo savanoriais. Kai kurie dėl per jauno amžiaus negalėjo būti priimti.

Po nepriklausomybės karų Lietuva nepamiršo garbės skolos savanoriams. Juos apdovanojo žeme, lengvatinėmis paskolomis ir tuo pačiu išsprendė socialinę mažaturtių problemą.

Nepriklausomybei laidoti Stalinas 1940 m. į Maskvą taip

pat atsivežė dvidešimt lietuviams nežinomų "tautos atstovų", iš kurių tik trys buvo baigę aukštąjį mokslą (Salomėja Neris, Venclova ir Mikis). Tik tiek. Daugiau lietuvių išdavikų nesurado.

Staliniečiai Lietuvos nepriklausomybę 1940 m. laidojo, bet ji nemirė – ją prikėlė 1941 m. Birželio sukilimas. Tąsyk sukilusios prieš Lietuvos okupaciją tautos pašauktas

prie valstybės vairo prof. Juozas Ambrazevičius-Brazaitis skubiai sudarė įvairių politinių ir ideologinių grupių vyriausybę, kuria tauta pilnai pasitikėjo, nuoširdžiai rėmė ir entuziastingai talkininkavo. Vyriausybė išsilaikė tik šešias savaites, tačiau davė pavyzdį ir pradžią Europoje geriausiai organizuotai antinacinei rezistencijai.

Beviltskai stengėsi prof. L. Truska ir kiti sovietinės šaknis turį istorikai įrodinėti, kad Lietuva "laisva valia" įstojo į Sovietų sąjungą ir kad 1941 m. sukilėliai ir laikinoji vyriausybė buvo nacių okupacijos nusikaltimų talkininkai. Ateis laikas, kai tyrinėjimo darbus vykdys tiesai tarnaujant, vakarietiškus standartus įsisavinę istorikai. Jie sąžiningai ieškos – ir suras – istorinę tiesą.

Grįžkime prie Sąjūdžio ir Kovo Vienuoliktosios. Sakoma, jog tai buvo "dainuojančios" revoliucijos vaisius. Gal ir taip, tačiau šviesus sovietmečio rezistentas, dabartinis Kauno arkivyskupas J.E. Sigitas Tamkevičius 1990 m. yra pasakęs, kad "mes vieni Lietuvoje nebūtume sugebėję padaryti to darbo, kurį padarėme, be savo brolių ir seserų išeivijoje talkos".

Iš tiesų, "dainuojančios" revoliucijos metu, po Sąjūdžio vėliava vadovaujančiuose vaidmenyse nesimatė nei Tamkevičiaus, nei jam prilygstančių rezistentų ar disidentų. Nebuvo kviečiami nė išeiviai.

Gal tiksliausiai tuometinės šviesuomenės santykių su tauta 1989 m. bus aptaręs kitas Sigitas Tamkevičiaus lygio rezistentas – disidentas kun. Alfonsas Svarinskas: "Teisingiau būtų sakyti, kad aukos žmonės sudarė sąlygas Lietuvos intelektualams saugiau tapti laisvėjimo proceso dalyviais".

Per penkiolika metų taip susiklostė, kad tie "Lietuvos intelektualai" su Partijos aukštųjų mokyklų diplomatais, KP darbo didvyrių ir KGB kredencialais iš "proceso dalyvių" pasidarė politinio, ekonominio, kultūrinio gyvenimo vedliais. Galima būtų atrasti tokių, kurie tai vadintų demokratiniu procesu. Bet greičiau tektų rimtai suabejoti, ypač prisiminus buv. prezidento Pakso ar Seimo narių apkaltos procedūras, "Rubicon Group", KGB rezervų, KGB archyvų įslaptinimo ir kitus faktus, kurie natūralų demokratinį procesą iškreipia, jei ne suniekina.

Kovo Vienuoliktosios proga būtų verta kad ir labai vėluojant pamastyti, kodėl miestai, miesteliai ir kaimai nerūpi valstybei? Kodėl jie valdančioms institucijoms yra tapę mažne nereikalingu balastu? Ko valdžia siekia, bandydama ignoruoti tautą abejose Atlanto pusėse?

Kovo Vienuoliktosios sukaktis tepabrėžia reikala grįžti prie sveiko proto. Šis faktas turi paliesti kiekvieną lietuvių ir tarnauti visiems, be išimties. Tauta kelsis – ji turi keltis, vedama šviesių protų, švirių sąžiningų ir tvirtų rankų.

PUSĖ MILIJONO DOLERIŲ NEW YORKO LIETUVIAMS

Dėl Kultūros Židinio Brooklyne pardavimo tėvams pranciškonams teko pergyventi daug nemalonių. Pirmoji byla, iškelta Kultūros Židinio tarybos (pirm. J. Bilėnas) buvo Amerikos teismo išspręsta 2001 m. sausio 9 d., pranciškonų naudai.

Antrą bylą pranciškonams iškėlė Lietuvos Atletų klubas Brooklyne. Ji tęsėsi apie trejus metus, kol š.m. vasario 28 d. ji buvo nutraukta.

Čia spausdiname LF inf. paruoštą pranešimą spaudai apie šios antros bylos sustabdymą ir abiejų pusių susitarimą. Taip pat spausdiname Algimanto Gečio kalbą, pasakytą LR konsulate š.m. vasario 28 d. Nors kai kas kartojasi pranešime spaudai ir A. Gečio kalboje, bet jo kalba yra nuosekliai išsami ir nušviečia abiejų konfliktuojančių pusių motyvus. Tegul tai lieka istorijai.

Red.

PRANEŠIMAS SPAUDAI

Lietuvos Respublikos konsulate š.m. vasario 28 d. gausiai susirinkus New Yorko lietuvių organizacijų atstovams, dalyvaujant Šv. Kazimiero provincijos JAV delegatui Tėvui Placidui Bariui, OFM ir Brooklyno vienuolyno viršininkui Tėvui Pranciškui Giedgaudiui, OFM, buvo likviduotas sąryšis su New Yorko lietuvių "Kultūros Židinio" uždarymu kilęs visuomeninis konfliktas. Po daugiau kaip šešerius metus žiniasklaidoje ir amerikiečių teismuose vesto aiškinimosi, konfliktuojančios šalys ištiesė taikos ranką, tuo padedant naujus pagrindus visuomeninės darnos ir tarpusavio pasitikėjimo New Yorke atstatymui. 2001 m. pradžioje tarpininko vaidmens "Kultūros Židinio" problemos išsprendime ėmėsi JAV LB Krašto valdybos tuometinis pirmininkas Algimantas Gečys. Remiantis JAV LB XVI-sios Tarybos sesijos nutarime pareikštu susirūpinimu, buvo užmegzti ryšiai su tėvų pranciškonų vadovais Lietuvoje ir JAV, ir taip pat ir su New Yorko lietuvių organizacijų vadovybėmis. Tarpininkavimo pastangoms esminiai nepajudant iš vietos, 2002 m. gegužės 10 d. JAV LB Krašto valdyba viešu pareiškimu, išspausdintu išeivijos žiniasklaidoje, kreipėsi ir pakvietė ginčo šalis pradėti pasitarimus. Į talką buvo pakviestas Lietuvos Respublikos konsulas New Yorke dr. Rimantas Morkvėnas, kuris nedelsdamas pradėjo tiesioginius pokalbius su Tėvų pranciškonų vadovais. Krašto valdybos iniciatyva sukviesti, 2002 m. birželio 1 d. prie pasitarimų stalo susėdo New Yorko lietuvių pagrindinių organizacijų atstovai.

Truko beveik trejetą metų kol pavyko suderinti nuomones, įtikinti, kad būtų atsisakyta teisme užvestos bylos. Greitam susitarimui pasiekti kelią užkirto ilgamečio NY Atletų klubo pirmininko Prano Gvildžio mirtis, konsulo R. Morkvėno užsibaigęs tarybinis turas ir grįžimas į Lietuvą, pasikeitimai JAV LB New Yorko apygardos vadovybėje. Naujai paskirtas generalinis konsulas Mindaugas Butkus mielai sutiko teikti paramą bei tęsti jo pirmtako pastangas. 2003 m. žiemą JAV LB Krašto valdybos pareigas perėmusi Vaiva Vėbraitė, pakvietė Algimantą Gečį toliau dirbti tarpininku, ir su juo artimai bendradarbiauti paskyrė Krašto valdybos pareigūnę Giedrę Stankūniene.

Po eilės pasitarimų, susirašinėjimų, gausių telefoninių skambučių, kelionių į Brooklyną ir į Kennepunkport, ME, G. Stankūnienė š.m. vasario 28 d. Lietuvos generaliniame konsulate susirinkusiems atstovams galėjo pranešti, kad vykę pasitarimai yra užbaigti. Tėvų pranciškonų pažadas, paremti New Yorko lietuvių visuomeninę veiklą "apvalia ir rimta suma", tapo realybe. Tėvai pranciškonai perveda pusės milijono dolerių (\$ 500,000.) sumą JAV LB Krašto valdybai. Krašto valdyba šią sumą investuos į Tautos Fondą remti New Yorko lietuvių organizuotą jaunimo, sporto, švietimo ir kultūrinę veiklą. Rūpintis fondo sąskaitos saugiu investavimu ir gautų palūkanų New Yorko lietuvių organizacijoms tvarkingu bei nešališku paskirstymu, Krašto valdyba yra sukūrusi Patikėtinių komisiją. Ją sudaro organizacijų skirti septyni patikėtiniai: Aldona Augylienė ir Tomas Lora (NY Atletų klubas), Audrė Lukoševičiūtė (NY "Maironio" lituanistinė mokykla), Ramutė Žukaitė ir Antanas Bobelis (NY LB apygarda), Kęstutis Bileris ir Laima Šileikytė - Hood (JAV LB Krašto valdybos skirti atstovai).

Ilgėsniame žodyje Algimantas Gečys vertino aplinkybes, iššaukusias "Kultūros Židinio" uždarymą, apžvelgė daugiau kaip ketverius metus užsitęsusių pasitarimų eigą. Išvardino ir dėkojo Tėvams pranciškonams, New Yorko organizacijų ir Tautos Fondo vadovams. Specialią padėką reiškė paskutiniaisiais metais nepamainoma talkininke jam buvusiai Giedrei Stankūnienei. Be bendro visų indėlio, šiandieną neturėtume ir pasiekto susitarimo. Saugiai Tėvų pranciškonų fondo lėšas investavus, kasmet New Yorko lietuvių veiklos poreikiams turėtų būti gaunama graži palūkanų suma. Paminėjo, kad Tėvai pranciškonai nėra uždėję varžtų dėl galimo fondo lėšų panaudojimo nekilnojama nuosavybei įsigyti. Tai tačiau privalės būti gerai išmąstytas ir New Yorko lietuvių stipriai remiamas sprendimas. Gečys pastebėjo, kad visi čia esantys galės jaustis pilnai likvidavę vykusio konflikto padarinius, kai sutartinai atliksime krikščionišką pareigą paveikti New Yorko teismą atšaukti priteistą baudą nepagydomai sergančiam buvusiam "Kultūros Židinio" tarybos pirmininkui dr. Jonui Bilėnui. Kreipėsi į Tėvus pranciškonus, kad imantis visuomeninės akcijos New Yorko teisme, jie savo ruožtu pritartų baudos atšaukimui.

Kalbėjęs generalinis konsulas Mindaugas Butkus susirinkusiems perdavė nuoširdžius iš Lietuvos sveiki-

Pirmoje eilėje (iš k.): sėdi - Algirdas Gečys, Tėv. Placidas Barius, OFM, Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM; stovi - Laima Šileikytė-Hood, Tomas Lora, Aldona Augylienė, gen. konsulas Mindaugas Butkus, Audrė Lukoševičiūtė, Giedrė Stankūnienė, Ramutė Žukaitė. Nuotraukoje iš patikėtinių trūksta Antano Bobelio ir Kęstučio Bilerio

nimus jo pirmtakų dr. Petro Anuso ir dr. Rimanto Morkvėno. Jis šiandieną juos painformavęs apie pasiektą susitarimą, M. Butkus džiaugėsi, kad Lietuvos konsulas New Yorke galėjo teikti reikiamą užnugarį vykusiems pasitarimams. Konsulo Butkaus nuomone, visi New Yorko lietuviai šiandien yra laimėtojai.

Savo kalboje Lietuvos pranciškonų Šv. Kazimiero provincijos delegatas JAV ir Kanadai Tėvas Placidas Barius, OFM, iškėlė JAV LB Krašto valdybos, ypač buvusio pirm. A. Gečio, svarbią tarpininko rolę. Tėvai pranciškonai priimdami sprendimą sustabdyti "Kultūros Židinio" veikimą buvo pramatę sukurti fondą New Yorko lietuvių visuomeninės veiklos paremimui. Tai turėjo būti padėka newyorkiečiams už daugelį metų Tėvams pranciškonams visokiom progom teiktą paramą. Jei būtų pavykę išvengti ilgų teisminių procesų, šiandieną Tėvų pranciškonų skiriama suma būtų galėjusi būti didesnė. Susirinkusiems plojant, G. Stankūnienė iš Tėvo Placido priėmė \$ 500,000 vertės čekį.

Oficialiąją dalį užbaigė G. Stankūnienė perskaitydama JAV LB Krašto valdybos pirm. Vaivos Vėbraitės prisiųstą kalbą. Dėl rytinį JAV pakraštį palietusios sniego audros nepajėgusi atvykti, V. Vėbraitė apžvelgė svarbų New Yorko miesto vaidmenį lietuvių emigrantų gyvenime. Per New Yorko pašonėje esančią Ellis salą į New Yorką atvyko tūkstančiai lietuvių emigrantų. Šiandieną New Yorkas tebėra vartais daugeliui į šią šalį atvykstančiųjų. Būtinai, kad šiame mieste bujotų lietuvių veikla. Tėvų pranciškonų dovanojamas fondas žymiai prisidės lietuvių organizacijų židinius New Yorke kurstant. Po oficialiosios dalies, prie vyno stiklo ir vaišių stalo draugiškai pabendrauta.

JAV LB Inf.

TAIKOS RANKĄ IŠTIESIANT

Algimantas Gečys,
buv. LB Krašto valdybos pirmininkas

Šiandieną susirinkome nepriklausomos Lietuvos Respublikos įstaigoje užbaigti New Yorko lietuvių palietusį konfliktą, užsitęsusių daugiau kaip šešerius metus. Noriu tikėtis, kad šiandien vieni kitiems draugiškai tiesdami susitaikymo ranką padėsite naujus pagrindus visuomeninės darnos ir tarpusavio pasitikėjimo New Yorke atstatymui.

Nors negyvenu New Yorko apylinkėje, galiu suprasti kaip "Kultūros Židinio" uždarymas paveikė New Yorko lietuvių. Jame ketvirtį šimtmečio rinkosi švęsti, minėti, semtis kultūros, puoselėti tautines tradicijas. "Židinyje" tautos meilė buvo diegiama "Maironio" lituanistinėje mokykloje, čia sportavo Atletų klubo sutelktas mūsų jaunimas. Jame džiaugsmingai pasitikote ir Lietuvos nepriklausomybę.

Tai, kas įvyko, buvo išdava su atgauta Lietuvos nepriklausomybe išeivijoje atsiradusio nuovargio, ryškiai sumažėjusio dėmesio lietuviškai veiklai, susilpnėjusio idealizmo. Atgauta nepriklausomybė nevienam nuėmė pareigą dirbti lietuviybės išlaikymui. Kiek tai liečia tėvus pranciškonus, atgauta nepriklausomybė įpareigojo juos rūpintis pranciškonų veiklos atkūrimu Lietuvoje. Išeivijoje ryški pašaukimų į dvasinį luomą stoka, nesuteikianti prieauglio užimti vietas čia esančių brandaus amžiaus pranciškonų, vertė pranciškonus kreipti dėmesį į Lietuvą. Nėra klausimo, kad vertinant iš dabarties perspektyvos, daug kas galėjo būti daroma kitaip, kad kažkur buvo nesusikalbėta, nesiimta reikiamos iniciatyvos, kad klaida buvo iš tarimosi proceso išjungti New Yorko LB apygardą. Nebuvo suskubta laiku užkirsti kelią iškilusiems kaltinimams bei emocijoms, buvo paskubėta "savosios teisybės" ieškoti amerikiečių teismuose. Būdamas stebėtoju, galiu įstoti į "Kultūros Židinio" aukotojų/rėmėjų batus ir suprasti jų išgyventą savosios pastogės netektį. Sugebu taip pat įstoti ir į tėvų pranciškonų padėtį. Pasiaukojančiai Amerikos lietuvių tarpe vykdę sielovados darbą, jaunimo auklėjimą, pusšimtį metų ištikimai leidę savaitraštį "Darbininkas", telkę lėšas "Kultūros Židinio" statybai ne tik New Yorke, bet ir už jo ribų, kaip turėjo jie pasijusti, kai buvo abejojama jų patriotizmu ir pasišventimu lietuvių reikalams?

2001 m. pradžioje JAV LB Krašto valdyba jautė svarbą imtis tarpininko vaidmenį "Kultūros Židinio" problemos išsprendime. Suprasta, kad Lietuvių Bendruomenė negali pasyviai laikytis, kai ginčo šalių teisybės ieškoma valdiniuose teismuose, kai visuomenė abiejų pusių audrinama dar didesnę nesantaiką brandinančiais įskaudinančiais pareiškimais, iš atminties išbraukiant tuos laikus, kai newyorkiečių buvo sutariama, bendradarbiaujama ir aukojamasi lietuviybės labui. Kaip pareigas perėmęs naujas LB Krašto valdybos pirmininkas, užmezgiau ryšius su Lietuvos pranciškonų provincijolu Tėvu Sigitu

Benediktu Jurčiu, OFM, tėvų pranciškonų vyresniaisiais JAV ir Kanadoje (tėvu Placidu Barium, tėvu Pranciškom Giedgaudu, tėvu Augustinu Simanavičiumi), su New Yorko lietuvių organizacijų – Atletų klubo, Kultūros Židinio, NY LB apygardos, Maironio mokyklos vadovybėmis. Tarpininkavimo pastangoms esminiai nepajudant iš vietos, 2002 m. gegužės 10 d. Krašto valdybos pareiškimu, išspausdintu lietuvių spaudos skiltyse, kreipiausi į konfliktuojančias šalis pradėti pasitarimus. Tarpininkauti pakviečiau Lietuvos generalinį konsulą New Yorke dr. Rimantą Morkvėną, kuris nedelsdamas pradėjo tiesioginius pokalbius su tėvų pranciškonų vadovais JAV. Krašto valdybos iniciatyva, tą pačių metų birželio 1 d. šiose patalpose, dalyvaujant dr. Morkvėnui, prie pasitarimų stalo buvo sukviesti New Yorko pagrindinių organizacijų vadovai.

Teko praeiti daugiau kaip dviem su puse metų, kol pagaliau pavyko suderinti nuomones ir pasiekti priimtina sprendimą. Greitam susitarimui pasiekti kelią užkirto ilgamečio NY Atletų klubo pirm. Prano Gvildžio mirtis. Tai būta didelės netekties! Nors ji pakeitusi naujoji Atletų klubo pirmininkė Aldona Augylienė buvo geranoriška susitarimui, ji Prano Gvildžio turėtų autoritetu negalėjo vadovautis. Laikui bėgant keitėsi ir pasitarimų darbo grupės nariai. Dr. Morkvėnas baigęs konsulinį turą grįžo į Lietuvą, jo turėtas pareigas perimant generaliniam konsului Mindaugui Butkui. LB New Yorko apygardos pirmininkę dr. Giedrę Kumpikaitę pareigose pakeitė Ramutė Žukaitė. 2003 m. žiemą ir man teko baigti trijų metų Krašto valdybos pirmininko kadenciją. Pareigas perėmusios naujosios Krašto valdybos pirm. Vaivos Vėbraitės tačiau buvau pakviestas rūpintis tolimesne pasitarimų eiga, o su manim artimai darbuotis buvo paskirta Krašto valdybos narė Giedrė Stankūnienė. Tai turėtų atsakyti jums į klausimą, kodėl mes abu čia ši vakarą į jus kalbame.

Man malonu jums pranešti, kad vykę pasitarimai tarp New Yorko lietuvių organizacijų, o taip pat su tėvais pranciškonais yra sėkmingai užbaigti. Amerikiečių teismuose užvestų bylų nėra. Tuo pačiu, nesama nei laimėtojų, nei pralaimėtojų. Priimdami sprendimą sustabdyti New Yorko "Kultūros Židinio" veikimą, Tėvai pranciškoniai buvo pramatę sukurti fondą "...paremti New Yorko lietuvių visuomenės veiklą". Fondą privalėjo sudaryti "apvali ir rimta suma", "...apčiuopiama padėka newyorkiečiams už pranciškonų visokiom progom teiktą paramą". Tėvų pranciškonų delegato JAV ir Kanadai Tėvo Placido teigimu "Ta suma oficialiai nebuvo minėta, kadangi ji galėjo augti ar mažėti, nes ji priklausė nuo nuosavybės pardavimo kainos, nuo teismo išlaidų ir kt. Bet ta "rimta" suma buvo mūsų minty, nuo pat pradžios, byloms dar net neprasidėjus".

Šiandieną man tenka jums pranešti, kad tėvų pranciškonų sprendimas paremti New Yorko lietuvių visuomeninę veiklą tampa realybe. Tėvai pranciškoniai perveda JAV LB Krašto valdybai pusės milijono dolerių (\$500,000.) sumą, kurią Krašto valdyba investuos į Tautos Fondą remti New Yorko lietuvių organizuota

jaunimo, sporto, švietimo ir kultūrinę veiklą. Tautos Fondui šią sumą sėkmingai bei saugiai investavus, kasmet turėtų būti gaunama \$30,000 ar daugiau palūkanų New Yorko lietuvių veiklos poreikiams. JAV LB Krašto valdyba tėvams pranciškonom yra įsipareigojusi sukurti septynių (7) asmenų Patikėtinių komisiją, kuri rūpinsis sąskaitos saugiu investavimu ir gautų palūkanų New Yorko lietuvių organizacijoms tvarkingu bei nešališku paskirstymu. Tokia komisija jau yra sudaryta iš NY Atletų klubo, New Yorko LB apygardos, "Maironio" lituanistinės mokyklos ir JAV LB Krašto valdybos paskirtų atstovų. Tėvams pranciškonom pageidaujant, Lietuvos generalinis konsulas yra paprašytas ir sutikęs domėtis tėvų pranciškonų fondo lėšų efektyviu panaudojimu. Jaučiu svarbą pastebėti, kad tėvai pranciškoniai nėra uždėję varžtų dėl galimo fondo lėšų panaudojimo nekilnojama nuosavybei įsigyti. Tai privalės būti gerai išmąstytas ir New Yorko lietuvių stipriai remiamas sprendimas.

Užbaigimą šešerius metus vykusio konflikto įgalino visa eilė asmenų. Dėkoju Lietuvos generaliniams konsulams dr. Rimantui Morkvėnui ir Mindaugui Butkui, savo autoritetu buvusiems atrama vedamų pasitarimų metu. Dėkoju tėvui Placidui ir tėvui Pranciškui Giedgaudiui, atlaikiusiems kritiką, nesupykusiems ir nenusisukusiems nuo lietuviškos visuomenės interesų. Dėkoju Tautos Fondo garbės pirm. Juozui Giedraičiui, vadovams Jurgiui Valaičiui, Algiui Vedeckui, pritarusiems tėvų pranciškonų indėlio priėmimui ir tuo paspartinusiems pasitarimų eigą. Dėkoju NY Atletų klubo pirmininkei Aldonai Augylienei, vicepirmininkams Tomui Lorai ir Juozui Milukui. Gaila, kad negaliu padėkoti Anapilin iškėliavusiam Pranui Gvildžiui, kurio užimta taikinga linija atvėrė kelią eventualiam susitarimui. Dėkoju pasitarimuose "Maironio" mokyklai kūrybingai atstovavusiems Raimundui Šližiui ir Audrei Lukoševičiūtei, NY LB apygardos pirmininkėms dr. Giedrei Kumpikaitėi ir Ramutei Žukaitėi, bei bendruomenės darbuotojams Laimai Šileikytei-Hood, dr. Andriui Guobiui, Vidai Jankauskienei, Marai Vygantienei, Antanui Bobeliui. Už konstruktyvius patarimus esu dėkingas buvusiam "Kultūros Židinio" tarybos pirmininkui Algirdui Mačiulaičiui. Dėkoju šio meto JAV LB Krašto valdybos nariams pirm. Vaivai Vėbraitei, vykd. vicepirm. Alfonsui Dzikui, ir ypač Giedrei Stankūnienei, kurios teikta pagalba neįkainuojama. Pagaliau esu dėkingas "Draugo" ir "Amerikos lietuvių" redaktoriams, kurie paskutiniaisiais pasitarimų mėnesiais atsižvelgė į prašymą susilaikyti nuo viso, kas galėtų konfliktą aštrinti.

Kalbą baigiu su kreipimusi į tėvus pranciškonus. Mes visi čia esantys galėsime jaustis pilnai likvidavę vykusio konflikto padarinius, kai sutartinai atliksime krikščionišką pareigą paveikti New Yorko teismą nuimti priteistą baudą nepagydomai sergančiam buvusiam "Kultūros Židinio" Tarybos pirmininkui dr. Jonui Bilėnui. Būtume dėkingi, jei imantis akcijos New Yorko teisme, turėtume ir tėvų pranciškonų vadovybės pritarimą baudos panaikinimui. Dėkoju už dėmesį.

TREMTINIŲ BORUSEVIČIŲ ŠEIMOS ATSIMINIMAI (5)

Kotryna BORUSEVIČIENĖ

Šiame „Darbininko“ numeryje baigiame spausdinti Borusevičių šeimos pergyvenimus Sibiro tremtyje.

Šeimos likimas: tėvas Juozas Borusevičius tragiškai žuvo 1979 m. Motina Kotryna Borusevičienė mirė 1994 m. Telšiuose. Abu palaidoti Telšių rajono Luokės seniūnijos Viekšnių (Beibelio) kaimo kapinaitėse. Buvo šviesūs ir patriotiškai lietuviai – žemaičiai žemdirbiai. Duktė Nijolė jauna mirė 1989 m. Yra likusios trys dukterys: Elena (dabar Telšių Vincento Borisevičiaus katalikiškos gimnazijos lietuvių kalbos ir literatūros metodininkė); Virginija ir Laima – abi dirba ugdymo įstaigose. Red.

* * *

Be namų...

Taip pat vyras pasakojo, kaip taigoje medžius rovė, o jis su „Belorusu“ tuos medžius turėjęs tempti į krūvas. Sako, dirbęs, plušęs kiaurą dieną, o rusai kiek pajuda, kiek ne, – sugulę degtinėlę gurkšnoja, pypkiuoja, plepa. Juozas šitaip laiką tuščiai leisti juk nepratęs. Vakare brigadininkas atvažiuoja, pamatuoja miško plotą ir uždaro už jį visiems padalina po lygiai.

Pirmininkas Lysenka, ko gero, iš vis negalėjo pakęsti lietuvių. Sykį nusivedžiau į gyvenvietės centrą dukrytę, kurią iš paskutiniųjų stengdavau si pakenčiamai aprenkti. Matau, Lysenka lyg ir šyptelėjo, lyg ir šnekina mano mergaitę, tačiau kai šita kažką žioptelėjo lietuviškai, pirmininkas persikreipė visas, nusiuko...

Ogi svečias iš rajono nesisvaidė jokiais grasinimais.

– Gal į Užurą kelkitės gyventi, kad kaime nesiseka, – patarė.

Tačiau mano vyras nemėgo darbų kaitalioti. Buvo jau pripratęs prie savo „Beloruso“.

– Kaip darbą metęs lėksiu į miestą? – suabejojo.

O man širdį draskė ne tik mano pačios liga ir pirmininko nežmoniškumas. Neramu buvo dėl brangiausio mudviejų su Juozu turto šiame atšiauriame krašte – dukrelės Elytės.

Iš pradžių ėjau į darbą kolūkyje ir aš. Rusės savo mažamečius vaikus, net kūdikius, suvedavo ir su-nešdavo į taip vadinamas „jasles“ – lyg lopšelius – daželius. Tačiau ten dirbo ne kvalifikuotos specialistės, o peresusios senės. Kai kurių vaikus prižiūrėjo savos senutės arba kaimynės, pas kurias irgi susidarydavo pulkelis vaikų. Aš tokios artimiaus pažįstamos senelės neturėjau, tad dukrelę, neturinčią dar nė metukų, nešiau į „jaslę“. Iš tos „jaslės“ vaiką kasdien parsinešdavau ligonį. Vieną dieną žiūriu – girdo mano mažylę iš kažkieno prirūgusio murzino buteliuko, kitą dieną – dar gražiau –

Kotryna, Elenutė, Juozapas Borusevičiai traukinyje pakeliui į išsiilgtą Tėvynę iš Krasnojarsko krašto po iškentėtos tremties ir dar negalintys patikėti, kad šie vargai jau praėityje. Fotografavo kartu su jais traukiniu važiuojančius latvis, kuris vėliau Borusevičiams atsiuntė prisiminimui šią nuotrauką.

senė auklė bemakaluojanti po mano vaiko burnytę suvytusią nešvarią krūtį... Dukrelė vis smarkiau viduriavo. Tos senės auklės buvo lyg kokios burtininkės. Mokė mane, kaip atseit turiu gydyti vaiką:

–Tavo mergaitė yra apžavėta. Džiaugiasi ja visi. Apspjauk savo plaštakų viršų ir ištrink jomis ligonės veidelį...(Pas vietinius rusus Novoje Kuzurba kaime nedrįsk pagirti kieno nors vaiką ar gyvulį. Pavyzdžiui, jei apie karvę gerą žodį pasakysi, gali sumažinti ar visai atimti jos pieną...)

Dukrelei gydytojai nustatė kruvinąją dizenteriją. Putos ėjo per kūdikio burnytę, tuštinosi krauju... Kaip besugebėjau, meldžiausi, maldavau Marijos, kad daugiau nebektų man savo mylimos dukrytės nešti ar vesti į tą vaikų darželį. Ir nebeteiko Elytės tenai kamuoti. Sukausi iš paskutiniųjų – išsisukau.

O tąsyk per plauką buvo išgelbėta mano dukrelė. Tąja liga mirė ligoninėje keli vaikai. Elytė jau beveik merdėjo, kai atskrido lėktuvu iš Krasnojarsko jaunas, gabus gydytojas. Jo gydoma ligonė palengva ėmė sveikti.

Gavau nusipirkti manų kruopų, ryžių. Vaisių šviežių krautuvėje nebūdavo – virdavau vaikui džiovintų vaisių kompotus. Tačiau dukrelė vis sirguliudavo. Per naktis abi vos dešimtį minučių tenusnūsdavom – verkdamo ir verkdamo. Teko ją nuolatos rodyti gydytojui. Bijojau, kad į ligoninę ilgesniam laikui nepaguldytų, nes aš negalėjau prie jos būti, o vienos palikti širdis neleido.

Trokšdama išsaugoti vienintelį mūsų vaiką, į darbą eiti jokia būdu negalėjau. Tad pirmininkas griežtai

atsisakė duoti kad ir kiaurą stogą viršum mūsų šeimos galvų.

Teko pasinaudoti leidimu pagyventi su vaiku mieste. Viena vasarą abi praleidome Užure. Nuomojau kampelį pas lietuvius. Dukrytė buvo be galo rami, tyli. Šeiminkė net stebėdavosi, kodėl ji vis sėdi ir sėdi vienoje vietoje – nei bėgioja, nei kalba, nei juokiasi.

- Gali ilgai negyventi toks vaikas... – lingavo ji galva, dar pašiurpindama ir taip kupiną baimės dėl dukters sveikatos manąją širdį.

Kai mudvi įsikūrėm Užure, mūsų tėtis nebeturėjo jokio būsto – miegodavo ant grindų pas tremtinius Kučinskus, - džiaugėsi galėdamas ant plikos žemės pasimesti koki grūdų maišgalį.

Mūsų gyvenimas žymiai prašviesėjo, kai pasikeitė kolūkio pirmininkas. Imta daugiau sėti kviečių. Ūkis praturtėjo. Geriau mokėjo kolūkiečiams. Vyras sutaupė pinigų trobei, kurioje ir praslinko paskutiniai dveji tremties metai. Buvo vienas kambarėlis – tuo pačiu ir virtuvė bei didžiulė priemenė. Trobikė suręsta iš apvalių netašytų rąstų, kurie iš lauko buvo nelygiai išsikaisioję kertėse. Stogo nebuvo – viršum lubų užmesta velėnų, kurios vasarą žaliavo, žydėjo. Kaimynės lietuvės pamokino mane kalkėmis išbalinti trobikės vidų ir išorę. Baltinant purtydavo elektra. Prieš tai, rusių pavyzdžiu, molio ir mėslo mišiniu užpildė tarpus tarp rąstų, kad būtų šilčiau. Viduryje gyvenamosios patalpos vyras išmūrijo sienpečių. Taip pat pats iš lentgalių sukėlė stalą, krėslus ir lovą. Net vietinį radiją turėjome. Kitąsyk pasigirdavo ir lietuviška daina. Tuomet ašaros tarsio pupos mums lietuviams riedėdavo.

Žinoma, grįžau iš miesto į Novą Kuzurbą ir nuo to karto mūsų šeima galėjo būti neišskaidyta kas kur. Gyvenome lyg ir savuose namuose. Nusipirkome karvę, paskui ji atsivedė šaunų veršiuką.

Aš į darbą taip ir nebėjau. Gal kas skundą parašė ar ką – vėl buvo atvykęs žmogus iš rajono ištirti, dėl ko aš nedirbanti. Tačiau manęs nė neiškvietė. Pirmininkas paaiškinęs, kad mano vyras už save ir už žmoną dirbęs – traktoriaus šiaudus sustumdo, šake priekabą pats prisikrauna ir iškrauna – nereikia kito žmogaus. Ir padirbęs už du darbininkus daugiau.

Kai jau važiuojome į Lietuvą, pirmininkas atėjo į kuklias mūsų išleistuves.

- Neprašytas atėjau, - nusišypsojo. – Suprantu, brangi žmogui tėvynė. Bet juk tenai pūstynės surasit. Aplankykite tėviškę ir čia sugrįžkit. Josifui (mano vyrui) duosiu darbą, kokio tik panorėsi. Ir troboj geresnį apgyvendinsiu. Kur mes be Josifo auksinių rankų...

Davė sunkvežimį daiktams į geležinkelio stotį nusivežti ir patiems nuvažiuoti. Stovėjo ir žiūrėjo į mus, jau sunkvežimiui pajudėjus, ranka vis mojavė atsisveikindamas, mojavė.

Į tėvynę išsiruošėm toli gražu nebe pliki: karvę pardavė pinigų gavome, porą paršelių pasiskerdėme.

Ką galėčiau papasakoti apie Novą Kuzurbą

Elenutės Borusevičiūtės (būsimosios mokytojos) krikštynos 1958 metais vos sugrįžus iš tremties Krasnojarsko krašte į Telšių apskrities Luokės valsčiaus Traulėnų kaimą. Tai buvo retas reiškinys, kad krikštijo jau paaugusią mergaitę. Tai paaiškintina tuo, kad tremtyje nebūta katalikų kunigo. Apkrikštijo kunigas Vaclovas Stirbys (dešinėje), kuris pats neseniai buvo sugrįžęs iš įkalinimo sovietiniuose lageriuose. Krikšto tėvai – mokytojai.

žmones?

Aš – ne bendrauti linkusiųjų tipo žmogus. Rūpinausi savo šeima, nuosavomis negandomis, - kitus tiek ir tepažinojau.

Pamenu, kai tik įsikūriau, tenai, rusai gyveno siaubingai skurdžiai. Visi baldai – kaladė vietoj stalo, ant balkio pakabintas vaiko lopšys. Stebėdavau, kaip tokiame įdubusiam medžiaginiu dugnu lopšyje gali išaugti neiškrypusiu stuburu vaikas.

Vaikai miegodavo ant didžiulio rusiško pečiaus arba tėvas su motina, grįžę iš darbo, jiems pamesdavo šimtamsiūles ant trobos grindų.

Atvežė į krautuvę tiulio užuolaidoms. Rusės iš jo suknius pasisiuvo, suknelių vietoje vilkdavosi ir naktinius marškinius.

Paršelių liesą žiemą pasipjauzdavo, ant trobos laukinės sienos pakabindavo. Atpjauna po didžiulį gabalą, puodan įmeta, išverda. Dažniausiai skerstuvų proga kaimui balių pakeldavo. Per vieną tokį baliuką ir sudroždavo visą meitėlaitei, degtinėle jį stiklinėmis užgerdami. Ilgesnį laiką mėsos nesugebėdavo išlaikyti.

Kartą vasarą papjauščiau brigadininkui su veterinoriumi lašinių, kumpio. Girdžiu, juodu šnekučiuojasi

- Kaip šitaip vasarą mėsą išlaiko?

- Yra tokia tam tikra druska, kuria pabarsčius mėsą, ją gali laikyti ir laikyti...

Rusai, eidami į darbą, pietums įsimesdavo kiaušinių, pieno butelį. Ir būdavo sotūs.

Atvežtieji tremtiniai vietiniams gyventojams darė labai teigiamą įtaką... Vietinių rusų gyvenimas kilo kaip ant mielių – jie turėjo ne metais, o tiesiog dienomis. Darėsi žmoniškesnės trobos, drabužiai ir maistas.

Buvo lietuvių, kurie labai draugavo su to krašto gyventojais. Lietuvės padėdavo rusėms susitvarkyti skerdieną – darė dešras, skilandžius. Būdavo ir kitokių lietuvių, kurie iš rusų degtinę stiklinėmis maukti gana greit išmoko, ypač pakviesti į draugų rusų balius.

Aš, kai šiek tiek prasigyvenome, iš vienos rusės pirkdavau pieno po puslitrį vaikui. Pati toji rusė man pieną į namus atnešdavo. Taip ir nesupratau jos pasakymo, kurį atėjusi kartojo ne kartą:

- Galvą man pautinėk, juk į darbą neini...

Bežecko ligoninėje rusai man paliko be galo šviesius atsiminimus, o Sibire nesusibičiuliavau nė su viena ruse. Rusės čia buvo kažkokios grubios, be lašelio švelnumo. Matėsi, kad jaučia lyg ir kažkokią nuoskaudą, jog tremtiniai per kelis mėnesius taip prasigyveno, - ir už juos turtingesni.

Kaime gyveno įvairių tautybių tremtinių, ne tik lietuvių. Pavyzdžiui, viena kaimynė buvo vokiečių. Jos troboj – ideali tvarka ir švara – visur blizgėte blizgėjo. Ir maitinosi, matės, gerai. Nors ji manęs prašė išmokyti virti cepelinus, mūsiškius pyragus kepti. Kaimynystėje gyveno ir suomė.

Su savo tautiečiais irgi mažai tebedravau. Važiuodama į Sibirą, tikėjau, kad tremtyje lietuviai vienas kitam bus artimesni už brolius ir seseris. Tačiau šito nepastebėjau. Taip pat kaip ir tėvynėje vienas kitam pavydėjo, vienas kitą apkalbinėjo. Ypač mano tautiečiams rakštis buvo tai, kad aš ryžausi neiti į darbą.

Iš tikrųjų per paskutiniuosius trėmimus į Sibirą išvežtieji lietuviai nekenėtoje tiek, kiek pirmieji tremtiniai. Mes neišalom į ledą, nemirėme iš bado, tačiau ir mums mūsų kryželis atrodė sunkus. Aš tėviške tiesiog kliedėjau, - atrodė, nebeįstversiu daugiau nė dienos tremtyje. O juk visiškai nežinojom, ar bepamatysime Lietuvėlę – ypač pirmaisiais metais. Po truputį ėmė žiebtis vilties kibirkštėlė – gal ir grįšiu į savo namelius.

Aš, labiau linkusi į pesimizmą, laukdamasi antrojo kūdikio, vėl maniau, kad gimdydama mirsiu, tad troškiau ilsėtis gimtoje žemelėje, o ne tolimoje Šiaurėje.

Atmintin įstrigo du pranašingi sapnai. Prieš ištrėmimą kaip ekrane man sapne pasirodė du didžiuliai sukryžiuoti

Elenytė Krasnojarsko krašte

peiliai – tai baisus širdies skausmas. O paskutiniąją tremties žiemą per sapną išgirdau balsą, kuris pranešė:

- Į tėvynę važiuosi su parskrendančiais paukščiais.

Netrukus gavome leidimą grįžti į tėviškę. Namo paleido mus truputėlį anksčiau už daugelį lietuvių, nes mano vyras buvo apdovanotas medaliu už plėšinių žemių įsisavinimą.

Didžioji svajonė pagaliau išsipildė: "parskridau" į Lietuvą iš tiesų su paukščiais – pavasarį, balandį, per Šventas Velykas.

Tėvynėje laukė džiaugsmas, netrūkom ir liūdesio. Nebepasitiko į Sibirą mus išlydėjusi mano mama. Buvau našlaitė savo tėviškės žemėje. Į namus nebeįleido. Laimė, velionė mamytė testamente dovanavo mūsų šeimai savo mažutę trobikėlę, iš kambarėlio ir virtuvės. Paš vyro brolių apsistoję, palaukėme, kol išsikraustys laikinai joje gyvenę žmonės – ten įsikūrėme.

Lietuvoje "gandras atnešė" mums trejetą dukrelių. Vyras dirbo Vieکشnelių kolūkyje brigadininku, ilgą laiką surinkinėjo pieną iš kolūkiečių. Taip ir sukomės iki 1979-ųjų metų – iki vyro žuvimo. Tada teko atsiveikinti su kaimu, kur be artojo rankų nebeįstversiu.

Telšiuose, daugiabutyje ir vėl mintimis perbėgu savo gyvenimą. Negi tai ne sapnas, negi šitaip buvo iš tikrųjų? Silpnas ir kartu tvirtas, sakau, tas žmogus. Ko tik nepakeli ant savo petelių, širdelė ko tiktai neištveri... □

Gal išeivijai žinotina,

Kas dedasi Lietuvoje

Ištraukos iš Lietuvos lietuvių referatų, skaitytų 40-tame politinių studijų savaitgalyje Los Angeles, Kalifornija

Gėris yra tylesnis, ... bet sėjamas nežūsta
JE Sigitas Tamkevičius, SJ, Kauno arkivyskupas

Gėris yra tylesnis ir todėl mažiau pastebimas, tačiau Lietuvoje jo yra taip pat daug. Apie žmones daug kalba jų atsiliepiamas į besibeldžiantį vargą. Šiuo metu vaikams skirtose labdaros akcijose surenkami milijonai litų ir šios aukos liudija, kad mūsų žmonės nėra susvetimėję ir abejingi svetimam skausmui. Žmonės labai jautriai atsiliepė į Pietryčių Azijos šalių nelaimę ir aukojų žymiai daugiau, negu saviems reikalams. Klebonai pasakoja, kad nukentėjusiems nuo stichijos žmonės aukojų gausiau nei per Velykų rinkliavą. Daugelis žmonių sąžiningai dirba ir sugeba ne tik patys atistoti ant kojų, bet stengiasi padėti ir kitiems įsitvirtinti gyvenime. Bręsta jauni žmonės, kurie yra neabejingi dvasinėms vertybėms ir tokių žmonių Lietuvoje yra tikrai daug. Stebiu, kaip Kaune vyksta dvasinio atsinaujinimo dienos. Didžiulė VDU salė visada būna pilna suaugusiųjų ir jaunų veidų.

Mūsų ateitis priklausys nuo dvasinės ir moralinės visuomenės būklės, kiek būsimės atsakingi už Tėvynę ir Bažnyčios ateitį. Būtų idealus variantas, jei savo kelionėje į laisvę būtume vieningi, tačiau šito sunku tikėtis. Mes susitelkiame tik kraštutinio pavojaus atvejais, o jam praėjus užmirštame, jog esame tos pačios tėvynės vaikai. Tačiau reikia burtis visiems, kas gali susiburti. Šiam tikslui labai daug galėtų nuveikti mokykla. Tenai reikėtų mąstyti ne tiek apie prezervatyvų naudojimą, kiek apie normalaus jauno žmogaus ugdymą. Labai reikalingas didelis Valstybės ir Bažnyčios dėmesys lietuviškai šeimai, nes joje auga Lietuvos ateitis. Reikia ginti šeimą ir vaikus nuo visų, kurie kėsina į mūsų tautos aukso fondą.

Bažnyčios indėlis į Lietuvos ateitį turėtų būti toks pat didelis, kaip anais sunkiausiais priespaudos metais. Šiandien nemažiau reikia pastangų išsaugoti žmonėse tvirtumą ir viltį. Nežinau, kas galėtų sėkmingiau pagelbėti išsaugant sveiką tautos dvasią, kiek tai gali padaryti bažnyčia. Tačiau Bažnyčia nėra kažkokia abstrakcija, bet ji susideda iš konkrečių žmonių, leidžiančių savyje veikti Dievo Dvasiai. Šios Bažnyčios augimui ir tvirtėjimui turėtų būti skirtas didžiausias dėmesys.

Mūsų brangios išeivijos žmonės, padarę labai daug gero Lietuvai, daug kur yra nusivylę, matydami jog jų pastangos neatnešė lauktų vaisių. Norėčiau padrašinti ir priminti, kad sėjamas gėris nežūsta. Kartais tik reikia palankaus meto, kad pamatytume augančius vaisius.

Etika siūloma pakeisti etiketu

Kun. Kazimieras Ambrasas, SJ, Kaunas

Aukšt. mokyklos dėstytojas, lituanistas, žurnalistas

Vakarų sociologų atlikti tyrimai rodo, jog jau kelis dešimtmečius vykstanti sparti kaita sukelia didelę įtampą, nerimą ir net išsekimą, tampantį beveik visuotiniu reiškiniu... kalbama apie vertybių krizę, moralės išsigimimą, kartais atrodo, jog visuomenės moralė tapo palaidota informacijos liūne. Didžiama žiniasklaidos negailestingai šaiposi ir tyčiojasi iš to, kas ilgą laiką visuomenėje buvo laikoma kilnu ir šventa. Nei Tėvynė, nei Bažnyčia, nei šeima, nei pašaukimas nebelaikoma savaime vertingais dalykais... Vis labiau peršamas toks gyvenimo būdas, kuriame etiką siūloma pakeisti etiketu... Kai dedasi šitokie dalykai, negalim nepaminėti itin svarbios mūsų laikais srities: švietimo. "Šalį gina kariuomenė, civilizaciją – mokyklos. Šiais socialinio nepastovumo laikais vaikams kaip niekada reikia gyventi gyva tradicija. Mes turime mokyti savo vaikus šiame permainų sūkuryje išgirsti amžinybės skambesį" – pasakė vyr. Rabinas dr. Jonathan Sacks. Kad išgirstų šį amžinybės skambesį, iš peties stengiasi abi – Vilniuje ir Kaune – įsikūrusios jėzuitų gimnazijos. Per trumpą laiką pasiekta aukštų akademinių reikalavimų, kur ugdoma katalikiška pasaulėžiūra, kur begaliniame šiuolaikinės informacijos sraute jaunam, besiformuojančiam žmogui tikrai dalykiškai ir sumaniai padedama susigaudyti ir susikurti aukštų idealų siekiančią aplinką. Iš šios mokyklos daugiau nei 90% abiturientų įstoja į universitetus ir kitas mokslo laipsnius siekiančias įstaigas.

Štai kaip rašo Kauno jėzuitų gimnazijos direktorius T. G. Vitkus: "...mokyklos kabinetų ir laboratorijų įranga, aprūpinimo priemonėmis lygis toli gražu nėra pakankamas, kad galėtume varžytis su Vakarų pasaulio mokyklomis. Deja, dėl ekonominės krizės dar negreit galėsime džiaugtis naujos technologijos atėjimu į mokyklą..."

Neatstumti šių žmonių

Artūras Čėsna, Los Angeles, California

Lituanistinės mokyklos mokytojas, trečiabangis

Didžioji dalis išvykstančių iš Lietuvos nesiekia išvengti skurdo, bet gyvenimą ir darbą užsienyje sieja su asmeninių, pirmiausia ekonominių poreikių tenkinimu.

Veiklos formos, esančios senųjų išeivių bendruomenėse, dažnai netinka. Dauguma naujųjų emigrantų yra auklėti tarybinėje santvarkoje – tokių religija nesuvienyja, tautinių šokių, deja, dauguma irgi nemoka. Galbūt reikėtų kurti centrus, kur būtų galima gauti informacijos apie gyvenamo ploto, darbo pasiūlą, teisinius niuansus. Naujai atvykusius vienija noras skaityti lietuvišką spaudą, knygas, domėjimasis Lietuvos gyve-

nimu per TV laidas, internetą. Svarbiausia, kad jiems rūpi vaikus auklėti lietuviška dvasia. Vaikų mokslai neretai tampa pretekstu burti ir suaugusiems. Naujai atvykusių emigrantų jūs keletą metų nerasite nei su žiburiu, pirmiausia jiems reikia išmokti gyventi svetimoje visuomenėje, tik tada jie ateina į bendruomenę, atgimsta patriotizmas.

Neatstumti šių žmonių – yra visų mūsų interesas.

...patriotizmo ugdymas yra svarbiausias valstybės uždavinys

Rimantas Marcinkevičius – gydytojas, Palm Springs, CA

LB valdybos narys, trečiabangis

Pažvelkime kas mus auklėjo, įkvėpė, mokė, ugdė patriotizmą. Mano atveju, tai buvo šeima, artimieji, o dažnai vasaros atostogų metu, mums augant, mus auklėjo tokie kunigai kaip Sigitas Tamkevičius, kuris mus vaikus susodindavo ant bažnyčios laiptų ir švietė apie Lietuvą, jos istoriją ir praeitį, apie mūsų didvyrius ir mūsų priešus okupantus ir jų kolaborantus, mokė kaip kovoti su komunizmu. Vėliau kun. A. Svarinskas, kun. P. Raciūnas, Kan. Antanaitis, kun. Boruta ir eilė kitų, kurie ir pagrindžio sąlygomis dirbo su jaunimu, ugdė tautinę krikščionišką pasaulėžiūrą, mokė mylėti Lietuvą, vertinti jos praeitį ir švietė, kaip kovoti už jos laisvą ateitį. Nepaprastai svarbią rolę ir tarybiniais laikais turėjo patriotiškai nusiteikę mokytojai, kurie ugdė meilę ir pažinimą Lietuvos istorijai, literatūrai ir menui, kultūrai ir kalbai, organizavo ekskursijas į svarbias istorines Lietuvos vietas. Tautiškumą formavo ir didino pažinimą, draugai, buvę disidentai, partizanai, tremtiniai, pagrindžio spaudos platintojai, o taip pat palaikomi slapti ryšiai su lietuvių išeivijos jaunimu, kurių dėka ypatingai iš Amerikos buvo gaunama į Lietuvą įvežta draudžiama literatūra, o atgal buvo išvežama pagrindinė Lietuvos spauda, kuri vėliau buvo platinama pasaulyje apie komunistų ir jų nusikaltimus lietuvių tautai.

Tautinio identiteto ir patriotizmo ugdymas, aš manau, yra vienas iš svarbiausių valstybės uždavinių. Tai yra gyvybinės reikšmės Lietuvos išlikimo ir iškilimo reikalas. Jaunimo ir visuomenės auklėjimas turi prasidėti nuo šeimos ir pajungti bažnyčią, jos seminarijas su jaunais kunigais, pasklindančiais po Lietuvą, turi apimti mokytojus ir jų seminarijas, universitetus, valstybės įstaigas, spaudą ir, svarbiausia, prezidentūrą. Prie prezidentūros turi būti įkurta tautinio lietuvių identiteto ir nacionalinio patriotizmo ugdymo tarnybos grupė, kuri kurtų idėjas, organizuotų darbus, skleistų spaudą, koordinuotų ryšius su apskričių miestų ir parapijų tautinio ugdymo grupėmis. Ši grupė turėtų pradėti stiprinti ryšius, skleisti lietuvišką patriotinę informaciją ir padėti išlikti 3-čios bangos išeivių bei anksčiau emigrantų organizacijose įvairiuose pasaulio kraštuose.

(pabaiga balandžio numeryje)

PREL. EDMUNDAS J. PUTRIMAS

**Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas
užsienio lietuviams katalikams**

Velykos 2005 m.

Broliai ir seserys Kristuje,

"Jie kasdien sutartinai rinkdavosi šventykloje, o savo namuose tai vienur, tai kitur laužydavo duoną, su džiugia ir tauria širdimi drauge vaišindavosi, garbindami Dievą, ir buvo visos liaudies mylimi" (Apd 2:46).

Mes skaitome Apaštalų darbų knygoje apie pirmuosius krikščionis, kurie po Kristaus prisikėlimo rinkdavosi drauge Viešpatį šlovinti, laužė ir dalino duoną - eucharistiją – "maldingumo sakramentą, vienybės ženklą, meilės jungtį, velykinį pokylį" (Sacrosanctum concilium, 47).

Šiandien galima apibūdinti Bažnyčią kaip eucharistinį susirinkimą. Tad Šv. Paulius rašo, "Argi duona, kurią laužome, nėra bendravimas Kristaus kūne? Jei viena duona, tai ir mes drauge esame vienas kūnas: mes juk visi dalijamės viena duona" (I Kor 10:16-17).

Mūsų lietuviškos katalikiškos parapijos ir misijos užsienyje negali būti vien tautinė, visuomeninė susirinkimo vieta. Stengdamiesi išlaikyti kalbos ir kultūros pagrindus, mes, kaip krikščioniška tauta, vis dėlto turime nuolat siekti atnaujinti kristocentrinę dvasią mūsų šeimose, parapijose, bendruomenėse ir savo tautos veide. Švęsdami Eucharistijos metus, Popiežius Jonas Paulius II savo enciklikoje "Ecclesia de Eucharistia" ragina mus arčiau susipažinti su Kristumi, atnaujindami savo tikėjimą bei visą dvasinį gyvenimą, ypač aktyviai dalyvaudami sekmadienio Mišiose.

Kristaus prisikėlimas tesuteikia visiems atnaujintą dvasinį gyvenimą ir viltį. Jo malonė tebrandina mumyse velykinių sakramentų vaisius, suteikdama stiprybės išpažinti ne tik žodžiais bet ir darbais šį išganymo slėpinį, skelbti Viešpaties kančią ir prisikėlimą, ir pripažinti, kad "jisai yra su mumis per visas dienas iki pasaulio pabaigos" (Mt 28:20).

Palaimintų ir džiugių Šv. Velykų!

Su pagarba Kristuje,

Edm. Putrimas

Nepriklausomybės šventės minėjimų Chicagoje ir jos apylinkėse netrūko

Edvardas ŠULAITIS

Kaip ir anksčiau, taip ir šiomet. Chicago pasižymėjo Nepriklausomybės šventės minėjimų gausa. Nors jų kokybė, turbūt, kasmet blogėja.

Čia bandysime apžvelgti bent keletą iš jų, kuriuose suspėjome dalyvauti.

Vasario 13 d. tokie minėjimai buvo surengti Cicero, Chicagoje ir Lemonte, tačiau publikos skaičiumi jie, deja, niekuo nepasižymėjo. Taip pat ir programos buvo gana kuklios, gal tik išskyrus renginį Chicagoje.

Cicero lietuviai (Lietuvių Bendruomenės Cicero apylinkė ir ALTo Cicero skyrius) tokį minėjimą surengė anksčiausiai - dar prieš pietus, tuoj po 9 val. šv. Mišių Šv. Antano parapijos bažnyčioje (pamaldas atlaikė ir šventėms pritaikytą pamokslą skaitė kun. Kęstutis Trimakas). Nežiūrint, kad lietuvių žiniasklaida mūsų tautiečius ragino aktyviai jame dalyvauti, į Šv. Antano parapijos buvusios mokyklos salę susirinko tik apie 80 žmonių.

Paskaitininkė – LR konsulė Dangirutė West

Cicero minėjime pagrindinė kalbėtoja buvo LR gen. Konsulato Chicagoje ekonomikos ir prekybos reikalų konsulė Dangirutė West, kuri čia dalyvavo kartu su savo vyru Michael.

Cicero pirmą kartą viešėjusi ši ekonomikos ir prekybos žinovė savo trumpoje kalboje pažvelgė į Lietuvos ekonominius rezultatus. Kalbėtoja savo pranešimo pradžioje pažymėjusi, kad per paskutiniuosius šešerius metus Lietuvos ekonomika sparčiai augo (vien tik praėjusiais metais bendras vidaus produktas išaugo 6,8%) pabrėžė, jog tas faktas po nestabilumo laikotarpio (1992-1996) yra itin džiuginantis.

“Teigiama įtaką Lietuvos ekonomikai padarė narystė NATO ir netrukus – Europos Sąjungoje praėjusiais metais. Tai suteikė mums stabilumą, saugumą ir galimybę laisvai ir be jokių barjerų prekiauti su Europos Sąjungos šalimis ir Pasaulio prekybos organizacijos narėmis. Ekonomika augo dėl padidėjusių eksporto apimčių. Per praėjusius metus eksporto apimtys išaugo 21%, ankstesniais metais eksporto augimas irgi buvo panašus. Nuo 1998 m. Europos Sąjunga tapo mūsų pagrindine prekybos partnere. Su ja Lietuvos prekyba sudaro daugiau nei 60%. JAV taip pat mes galime nusipirkti lietuviškų maisto produktų, baldų, tekstilės gaminių, naftos ir mineralinių medžiagų, bet prekybos apimtys su JAV nėra labai didelės – sudaro apie 6%. Tai yra dėl kelių priežasčių, pvz., žemo dolerio kurso, didelio atstumo ir kitų priežasčių.

Kitas faktorius, turėjęs įtakos ekonomikos augimui,

LR prezidentas Valdas Adamkus su žmona Alma grįždamas iš atostogų Meksikoje viešėjo Chicagoje. Čia jie stebėjo Chicago Lietuvos krepšinio lygos rungtynes. Nuotraukoje jie matomi su vienu šios lygos vadovu Stepu Žiliumi

Ed. Šulaičio nuotr.

buvo vidaus vartojimo padidėjimas. Augančios gyventojų pajamos, stiprėjanti nekilnojamo turto rinka ir atsiradusi galimybė gauti paskolas – visi šie elementai padidino vidaus vartotojo paklausą”, - akcentavo pranešėja.

Tačiau konsulė ryžosi iškelti ir nerimą keliančias tendencijas – “iššūkius kylančius Lietuvos ekonomikai”. Ji pabrėžė, jog norint konkuruoti pasaulio ekonomikoje, reikia modernizuoti savo ekonominę infrastruktūrą. O tam tikslui Lietuvos vyriausybė siekia pritraukti tiesioginių užsienio investicijų.

“Lietuvoje, kaip ir daugelyje kitų industrializuotų šalių atsiranda ir demokratinio nesubalansuotumo grėsmė. Taip yra pirmiausia dėl nedidelio gimstamumo, o taip pat ir dėl emigracijos. Pavyzdžiui, 2004 m. vienas iš 1400 Lietuvos gyventojų išvyko iš šalies. Ir tai dažnai darbingo amžiaus, išsilavinę, jauni aktyvūs žmonės.”

Ieškoma būdų įveikti problemas

Šiuos iššūkius reikia įvertinti ir rasti būdų jiems įveikti. “Narystė Europos Sąjungoje turėtų mums padėti lengviau išspręsti savo ekonomines problemas”, - aiškino paskaitininkė ir dar pridėjo:

“Tapusi Europos Sąjungos nare Lietuva pradėjo gauti jos finansinę paramą ekonomikos infrastruktūrai bei paremti žemės ūkio produktų gamintojus. Šios išmokos turėtų pagreitinti mūsų ekonominę plėtrą ir priartinti Lietuvos pragyvenimo lygį prie kitų ES šalių”.

Konsulė išvardino ir Lietuvos privalumus, kurie, jos nuomone, yra šie: gerai išsilavinusi ir nebrangi darbo jėga, palankios sąlygos verslui, gera strateginė geografinė padėtis, o taip pat žmonės, norintys gyventi geriau ir nusiteikę dirbti.

Kaip teigiamą posūkį ateities ekonominiam augimui kalbėjo nurodė Vilniaus ir Kauno miestų savivaldybių sukurtą “dvimiesčio” koncepciją, du per Lietuvą einančius transporto koridorius, neužšalantį Klaipėdos uostą.

O savo pranešimą konsulė baigė viltinga gaida, sakydama:

“Pagaliau Lietuvoje yra iš tiesų geros gyvenimo sąlygos. Šalis turi gilią kultūros, meno tradicijas. Čia daug teatrų, koncertų ir parodų salių. Veikia seniausias Rytų Europos universitetas.

2009 m. sukaks 1000 metų, kai Lietuva buvo pirmą kartą paminėta rašytiniuose šaltiniuose. Ta proga 2009-aisiais Lietuva bus paskelbta Europos kultūros sostine. Šis, nors ir laikinas statusas, suteiks progą mums pademonstruoti savo privalumus ir pasiekimus.

Ateinantys 5-10 metų yra ypatingai svarbūs Lietuvai. Per šį laikotarpį susiformuos Lietuvos pozicija ir statusas tiek Europos Sąjungoje, tiek ir platesnėje globalioje aplinkoje. Todėl svarbu siekti labiau išvystyti aukštesnę pridėtinę vertę sukuriančias pramonės šakas – informacines technologijas, biotechnologijas, farmacijas, dizaino sritis, vystyti mokslinę tiriamąją bazę. Todėl bendradarbiavimas su JAV korporacijomis, turinčiomis didelių pasiekimų šiose srityse, mums yra itin reikšmingas”.

Nors panašiuose minėjimuose klausimai paskaitininkams nebuvo praktikuojami, šį kartą tokia tradicija buvo sulaužyta ir konsulė atsakė į eilę klausimų.

Visą programą pravedė Aldona Zailskaitė, kuri pakvietė pakalbėti ir ALTo pirmininką Saulių Kuprį bei iš Washingtono atvykusį Jungtinio Amerikos Pabaltijiečių komiteto pirmininką dr. Ramūną Kondratą. Jiedu abu kalbėjo trumpai, bet drūtai ir netrukus išvyko, nes turėjo rengtis ALTo ruošiamam pagrindiniam minėjimui Marijos aukštesniosios mokyklos salėje.

Be to, trumpai prabilo Mindaugas Baukus, Stasys Dubauskas ir kt. Meninę minėjimo dalį gana vykusiai išpildė vietinės pajėgos: Vilmos Meilutytės vedamas Cicero lietuvių parapijos choras.

Pagrindinis minėjimas Marijos mokykloje Marquette Parke

Pagrindiniu minėjimu vadintas buvo surengtas

Worcester, MA

SKAUTŲ MUGĖS DATA PAKEISTA

Worcesterio “Neringos” ir “Nevėžio” tuntų skautų-čių tradicinė “Kaziuko mugė” per eilę metų, o ta eilė labai labai ilga, vyko Verbų sekmadienį prieš Velykas Maironio Parke.

Šiais metais **perkelta į balandžio mėn. 3 dieną**, sekmadienį ir vadinama “Pavasarinė skautų mugė”. Vyks toje pačioje vietoje Maironio Parke, 52 So. Quinsigamond Avenue, Shrewsbury, MA. Skautai prašo minėtą datą jau dabar didelėmis raidėmis pasižymėti kalendoriuje, kitiems pasakyti ir visus balandžio 3 dieną atsilankyti į jų ruošiamą “pavasarinę skautų mugę” Maironio Parke.

Janina Miliuskienė

Amerikos Lietuvių tarybos (ALTo) Chicagos skyriaus valdybos Marijos aukštesniosios mokyklos salėje. Čia jau atsilankė gerokai didesnis tautiečių būrys, bet toli gražu ne toks, kiek pasirodydavo, sakysim, prieš 30 metų.

Svarbiausiuoju paskaitininku čia buvo Washingtono gyvenantis JBANC pirm. Dr. Ramūnas Kondratas, kuris prieš pietus dalyvavo Cicero lietuvių surengtame minėjime. Vieną iš žymesnių amerikiečių svečių reikia laikyti JAV valstybės departamento Skandinavijos ir Baltijos reikalų ir Azijos skyriaus direktorę Judith Cefkin. Ši moteris 1977 m. baigusi Londono ekonomikos ir politikos mokslų universitetą, nuo 1983 m. buvo JAV diplomatinėje tarnyboje vicekonsulės pareigoms Meksikoje. Vėliau pranešėja turėjo visą eilę pareigų įvairiuose pasaulio miestuose.

Kadangi viešnia iš Washingtono kalbėjo angliškai ir nelabai garsiai, tai nemaža dalis klausytojų pranešimo nelabai galėjo suprasti.

Kalbų nuvarginta publika galėjo atsigauti, kuomet scenoje pasirodė populiarus “Dainavos” ansamblis su vadovu Dariumi Polikaičiu.

To sekmadienio popietę minėjimą buvo surengę ir **Lemonto** apylinkės lietuviai Pasaulio Lietuvių centro didžiojoje salėje. Jis buvo kitokio pobūdžio – su pietumis. Šis minėjimas, kuris buvo skirtas ne tik vasario 16, bet ir Kovo 11-tai prisiminti, buvo pradėtas tuoj po pamaldų koplyčioje – apie 12 val. Pagrindinė kalbėtoja čia buvo JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos pirm. Vaiva Vėbraitė.

Daugiau Nepriklausomybės šventės minėjimų buvo surengta vasario 20 d. Tą sekmadienį tokius renginius suruošė Chicagos Brighton Parko apylinkė, o taip pat ir Chicagos šiaurėje įsikūręs Waukegan-Lake County lietuvių telkinys, kuris sukvietė tautiečius į “Civic” centrą, esantį Libertyville, IL.

Lietuvos ir išeivijos bendravimo problemos *

Juozas KOJELIS,
Kaunas-Los Angeles

Gyvenant Amerikoje ir prenumeruojant Lietuvos spaudą bei sekant žinias inemete, galima manyti, kad Lietuvos gyvenimas net geriau pažįstamas negu gyvenant pačioje Lietuvoje. Bet taip nėra. Nuolatiniai apsigyvenus tėvynėje ir kiek intensyviau pabendravus su senais ir naujais pažįstamais, bendraminčiais ir nebendraminčiais, giminėmis, net gi su tais, nuo kurių 1944 bėgome, apsilankius įvairiose konferencijose, minėjimuose, šventėse, sekant žiniasklaidą ir pajutus pilniau viso gyvenimo pulsą, tenka pripažinti, kad pasikeitimai Lietuvoje yra gilesni, negu iš paviršiaus atrodo.

Mažiausia neigiamų pasikeitimų paliesti išliko aktyvieji okupacijos pasipriešinimo dalyviai, ypač suprastę, kad gyventi dėl tėvynės yra taip pat garbinga kaip ir kovoti. Tik valdžioje ir ekonomikoje įsitvirtinę "kairieji" ir "dešinieji" su jais nesiskaitė ir nesiskaito, nes jie silpni ir nepavojingi. Deja, jų neskuba ieškoti, o kartais net apgaudinėja ir išeivijos veikėjai. Prieš turbūt dešimtmetį teko matyti, kaip laisvės kovose suluošinti kovotojai savo suvažiavime sustoję gerbė išeivijos personažą, besigiriantį nenuopelniais nuopelnais ir išmintimi, o tautinė neištikimybė kaltinančią "dypukus". Daug vėliau kita išeivijos persona puikavosi prieš politinius kalinius ir tremtinius, kad savo gyvenime nepriklausęs jokiai politinei partijai, o buvęs tik lietuvis ir dirbęs Lietuvai.

Dabar Lietuvos lietuvių nuomonę apie išeiviją dažniausiai lemia jų požiūris į pagarsėjusius išeivius Lietuvos politiniame gyvenime – prezidentą Valdą Adamkų ir seimo narį Kazį Bobelį. Adamkus yra populiarumo viršūnėje, o jo gerbėjai išeiviams labiau palankūs. Bobelis populiarumą užtarnautai yra praradęs ir Lietuvos lietuviai vis negali suprasti, kaip išeiviai jį daugelį metų vis per rinkdavo Vliko pirmininku.

Per pusę metų televizijos, radijo ir konferencijų svarstybose Lietuvoje iš dabartinių ryškiųjų politikų ir ekonomijos oligarchų lūpų neteko girdėti nė vieno viešo gero žodžio apie išeiviją, išskyrus vieną atvejį: šių metų sausio viduryje, manau, kad "Prašau žodžio" TV laidoje vienas politikas pripažino lietuvių išeivių įnašą Lietuvos laisvės kovoje. Tuos žodžius pasakė į viešąjį gyvenimą grįžęs pašalintas prezidentas Rolandas Paksas. Pačius pikčiausius, kokius esu girdėjęs, apie išeivius žodžius vienoje Chicagos lietuvių radijo laidoje 1995 vasario 5 pasakė dr. Aleksandras Štomas. Juos noriu pacituoti: "Tarybinė okupacija priartino Lietuvos lietuvius prie europietiško gyvenimo standartų" ir "negalima prikišti tarybų valdžiai, kad ji iš lietuvių norėjo atimti kalbą"; tik šalia lietuvių papildomai mokiusi rusų kalbos, per kurią

Svečiai iš Lietuvos, dalyvavę ir pranešimus skaitę LF bičiulių sambūrio 40-tame politinių studijų savaitgalyje sausio 29-30 d. (iš k.): kun. K. Ambrasas, arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, J. Kojelis ir prel. prof. P. Puzaras. J.E. Sigitas Tamkevičius skaitė paskaitą "Lietuva ir Katalikų bažnyčia - sovietinė praeitis, dabartis ir ateities perspektyvos".

J.E. arkiv. Sigitas Tamkevičius pokalbyje su losangeliečiais J. ir G. Leškiais ir D. ir V. Černiais

"pasaulio problemos tave ima liesti betarpiškai, ir tas kosmopolitėjimas yra ir apšvietimas", o išeivija "kokia buvo ksenofobiška, tokia ir liko".

Dabar tas "išeivis" savo palikimu puikuoja jasi Lietuvių išeivių instituto prie VD u-to centrinėje vietoje.

Nežiūrint, kad kai kurie politikai (pav. liberaldemokratas, buv. Vilniaus u-to rektorius Pavilionis) grįžusius Lietuvon išeivius vadina "atėjūnais", Lietuvos lietuvių daugumos nuomonė apie išeivius yra palanki. Kad ta tiesa neišryškėtų, viešosios nuomonės tyrinėtojai tokių apklausų nedaro. To nežinoti patogiau politikams ir naudingiau istorikams, kaltinanties lietuvių tautą holokausto nusikaltimais. Mat politinių ir ekonominių jėgų tikroji koalicija Lietuvoje tvirtai laikosi nuo 1990 ir sustiprėjo pašalinus prez. R. Paksą. Diena iš dienos aiškėja, kad Vyriausybėje, Seime, Valstybės saugumo sistemoje ir kitose jautriose vietose knibžda aukštųjų KP mokyklų auklėtiniai, būvę aukšti partijos pareigūnai, KGB-stai ir

KGB rezervistai, Dėl to nereikia griebtis už galvos ir šaukti, kad Lietuvai galas. Daugelis jų jau ištikimai dirba Lietuvos (ir savo) gerovei, taip kaip anksčiau plušo komunizmo statybose. Ir dabar jiems lengviau: anksčiau reikėjo patiems rąstus nešioti, o dabar tik prižiūrėti. Čia iškyla moralinė problema: ar taip gali būti? Bet nepalankus jų požiūris į išeivius yra suprantamas: 1944 dalis tautos bėgo nuo tokių "statytojų", o dabar tie pabėgėliai ar jų vaikai maišosi jų akyse ir primena nemalonią praeitį.

Rutuliuojant šią temą, svarbu būtų atsakyti į klausimą, ar per 15 nepriklausomybės metų Lietuvos politinės jėgos pageidavo išeivijos tautos kokiame svarbiame projekte. Dar nepriklausomybės pradžioje prof. Vytautas Landsbergis, paklaustas, ko pageidautų iš išeivijos, atsakė "popieriaus". Tą atsakymą galima suprasti kaip pageidavimą medžiaginės tautos, bet ne įgytos patirties, profesionalumo, vakarietiškos dinamikos ar tautinės ištikimybės. Žinomas tik vienas konkretus atvejis, kai išeiviai privačiai 1992 seimo rinkimus pralaimėjusiems politikams pasiūlė vykdyti vieną svarbų projektą, ir jie siūlymą priėmė. Tai įvyko Vilniuje, privačiame bute 1994 birželio 20 d. Dalyvavo prof. V. Landsbergis, Č. Stankevičius, V. Aleknaitė, Ig. Uždavins, S. Šaltenis, P. Katilius, dr. J. Tumelis, J. Kairevičius ir keistai manevruodamas G. Vagnorius, ir išeiviai – poetas B. Brazdžionis, dr. Z. Brinkis, A. Raulinaitis, J. Kojelis. Čia buvo sutarta pateikti JAV Kongresui rezoliuciją,

įpareigojančią Vyriausybę imtis akcijos, kad sovietų okupuota Karaliaučiaus sritis būtų demilitarizuota ir pavesta tarptautinei kontrolei. Užvirė laibai rimtas darbas, ir per 4 metus kiek susilpninta rezoliucija 90% buvo privesta prie tikslo. Bet Lietuvos pusė atsimetė ir prie laimėjimo slenksčio darbas supliuško. Kas, kaip ir kodėl kaltas, atskira tema.

Diskutuojant Lietuvos ir išeivijos bendradarbiavimo galimybių problemą, reiktų išsiaiškinti, kodėl atkūrus nepriklausomybę ir žlugus Sovietų sąjungai, politinė valdžia ir ekonominė jėga Lietuvoje pasiliko buv. komunistų rankose, tuo tarpu žlugus despotiniams režimams Vokietijoje ir Italijoje, nacizmo ir fašizmo neliko nė kvapo. Teisingas atsakymas turbūt būtų toks: Vokietijoje ir Italijoje, žlugus režimams, valdžia iškart atsidūrė tų režimų opozicijos rankose (Konrad Adenauer, Alcide de Gaspari), o 1990 Lietuvoje į valdžią atėjo žmonės be opozicinės brandos ir rezistencinės patirties. Aukštieji KP pareigūnai ir kolaborantai dalijosi postais, o rezistentai buvo palikti už durų. Ten jie ir dabar stovi sušalę.

Buvusiųjų komunistų įsigalėjimo politikoje ir ekonomikoje klausimas yra gyvas, bent diskutuojamas žiniasklaidoje ir pokalbiuose. Apie buvusio režimo ideologijos poveikį mokslo, ypač humanitarinių mokslų srityje, nekalbama. O reiktų ne tik kalbėti, bet ir daryti, kad tas poveikis būtų minimalus. Netgi išeivijos institutas prie VD u-to likęs be išeivių. Istorinės studijos dažnai

LFB LA sambūrio 40-jo politinių studijų savaitgalio 2005 m. sausio 29-30 d. organizatoriai ir programos dalyviai (iš k.): sėdi - M. Newsom, msgr. prof. P. Puzaras, V. Gedgaudienė, J.E. arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, sambūrio pirm. Ž. Brinkienė, kun. K. Ambrasas, SJ, S. Mažeikienė; stovi - D. Udrys, dr. R. Marcinkevičius, G. Leškys, A. Mažeika, J. Kojelis, A. Česna, A. Žemaitaitis, J. Pupius.

Visos nuotraukos Juozo Pupiaus

politizuotos ir ideologizuotos. Baltinami "pavargę herojai", t.y. tautos išdavikai, pamurzinami nepavargę. Reikia sveikinti adv. Žibutę Brinkienę, kuri tą svarbų reikalą pajudino ir pasiūlė racionalų sprendimą, bet ir apgailestauti, kad jos pasiūlytas dialogas nedraugiškai buvo atmestas.

Lietuvos ir išeivijos lietuvių bendravimui būsimoje išsilaisvinusioje Lietuvoje bazę paruošė ištikimybę Lietuvos laisvei įrodę Lietuvių fronto ideologai ir rinktiniai išeivijos intelektualai prieš maždaug 60 metų. Vėliau ta programa buvo tobulinama ir pavadinta I pilnutinė demokratija.

Jau tada šie protai numatė, kad valstybės neišvengiamai jungsis į kūrybinius junginius – tautų bendruomenes, ne tik į karines santarves. Dabar turime ES ir kiek reformuotą NATO. Taip pat numatė, kad tas jungimasis nereiškia tautinio identiteto išsižadėjimo.

Tarsi atsakydama į šios dienos nesutarimus, I pilnutinė demokratija programa siūlo, renkant tautos atstovybes, tiesioginiuose rinkimuose balsuoti už asmenis, ne sąrašus. Aktualumo nėra praradę ir kiti šios programos teiginiai: a) valstybės piliečiai turi turėti kultūrinę autonomiją; b) kultūra yra pasaulėžiūrinė, valstybinės kultūros būti negali; c) tautinė kultūra pasaulio kultūrą praturtina vertybėmis, kosmopolitizmas vertybes niveliuoja; d) vaikų auklėjimo kryptį valstybėje lemia tėvai, į šeimos teisę valstybė kištis negali ir kt.

Šių klausimų sprendime visi valstybės piliečiai gali ir turi dalyvauti.

Kurie pažįsta Los Angeles Lietuvių fronto bičiulių organizuojamų politinių studijų istoriją pritars, kad per 40 metų čia gimė daugelį puikių idėjų. Kai kurios buvo realizuotos ir jau surado vietą laisvės kovų istorijoje. Žinoma, ne kiekvienas įbrėžtas degtukas uždega žvakę. Bet kai kurie uždega ne tik žvakę, bet ir sukuria laužą ir sukelia prerijų gaisrą. Ne naikinantį, bet gaivinantį.

Gera idėja dažnai gimsta individo galvoje, bet dažniausia nedidelių kolektyvų svarstymuose. Gi forumai kaip studijų savaitgaliai yra vieta idėjai išnešti į viešumą. Išeivijos istorijoje tokiais prerijų gėrybiniais gaisrais reikia laikyti: a) 416 HCR rezoliucijos JAV Kongrese pravedimą, b) "Baltų laisvės dienos" iškovojoimą, c) išgavimą JAV prezidento Ronald Reagan laiško pasaulio valstybių galvoms, smerkiantį Baltijos valstybių okupaciją, c) Simo Kudirkos iš Sibiro išvadavimą; kultūriniai gaisrai: Pasaulio Lietuvių bendruomenės- sukūrimas, Lietuvių Fondo įsteigimas ir t.t.

Lietuvoje dabar gėrybinių gaisrų dažnai įsibrėžia, bet greitai užgesa. Šiuo metu ištvermingiausiai kurstomas gaisras KGB archyvų 70 metų įslaptinimo apgaulei išrūkyti ir okupantų nusikaltimams išviešinti. Sveikintina ir remtina tautinės partijos LIUTUVOS KELIAS pirminkė Liliana Astra už drąsą iniciatyvą.

*Referatas, skaitytas LFB politinių studijų savaitgalio 29-30 dienomis Los Angeles, CA

LIETUVŲ FONDAS ir VASARIO 16-oji

Kiekvienų metų Lietuvos valstybės atkūrimo dienos proga, Vasario 16-osios šventės minėjimuose Lietuvių Fondo igaliojiniai arba atstovai įteikia lituanistinėms mokykloms skirtus Lietuvių Fondo paramos čekius. Šiais metais 25-rių lituanistinių mokyklų paramai buvo išmokėta 66,000 dol.suma. Pagal JAV LB Švietimo tarybos prašymą kiekvienais metais LF Pelnos skirstymo komisija nutaria ir paskiria prašomą paramos sumą mokykloms. Paramos dydį kiekvienai mokyklai nustato JAV LB Švietimo taryba ir atsiunčia Lietuvių Fondo raštinei sarašą kokioms mokykloms ir kokią sumą išmokėti.

2005 m. didesnės paramos sumos buvo išmokėtos Lemonto Maironio lituan. mokyklai (17,500 dol.), Čikagos lituan. mokyklai (10,000 dol.), Bostono lituan. mokyklai (7,000 dol.), New Yorko Maironio mokyklai (5,000 dol.), Šv. Kazimiero lituan. mokyklai Clevelande (3,000 dol.), Detroito Žiburio mokyklai (2,500 dol.), V. Krėvės mokyklai Philadelphijoje (2,500 dol.), Gedimino mokyklai Waukegan, Illinois (2,500 dol.), K. Donelaičio mokyklai Washington, DC (2,500 dol.), Los Angeles Šv. Kazimiero mokyklai (2,000 dol.). Kitos mokyklos gavo mažesnes sumas.

2005 m. Vasario 16-osios šventės proga LF tarybos pirm. Vytautas Kamantas buvo pagrindinis kalbėtojas Floridoje vykusiuose dvejose iškilminguose minėjimuose. Vasario 12 d. jis kalbėjo St. Petersburgo Lietuvių klube apie šventės prasmę, Lietuvių Bendruomenės atliktus darbus ir Lietuvių Fondo paramą lietuvybės išlaikymui. Minėjimo metu JAV LB veiklai paremti buvo surinkta 3,200 dol. Vasario 13 d. V. Kamantas dalyvavo vyskupo Pauliaus Baltakio atnašautose Šv. Mišiose Daytona Beach ir vėliau kalbėjo LB apylinkės suruoštame minėjime. Prieš minėjimą aplankė sergantį žurnalistą Jurgį Janušaitį, ilgametį LF igaliotinį ir labai daug rašiusį apie LF per pirmuosius tris dešimtmečius.

Valdybos pirmininkas Arvydas Tamulis vasario 13 d. dalyvavo Lemonte, IL, JAV LB apylinkės suruoštame Nepriklausomybės šventės minėjime, pasveikino ir įteikė paramos čekius lituanistinėms mokykloms. **A. P.**

NAUJOS KNYGOS

Tatjana Maceinienė: NE TIKROVĖS DRUMZLĖS, O IDEALO ŠVIESOJ. 2004 m. 235 psl. Autorė giliai išvelgia prof. Juozo Ambrazevičiaus-Brazaičio, Zenono Ivinskio ir dr. Juozo Girmiaus asmenybes ir vertina jų atliktus darbus. Kaina 10 d. Persiuntimas 2 dol.

Tatjana Maceinienė: PRADŽIOJE BUVO ŽODIS. Pokalbiai su Antanu Maceina-Jasmantu apie poeziją. 2004 m. 159 psl. Tai labai įdomūs prof. Antano Maceinos laišakai Bernardui Brazdžioniui ir Tėvui Leonardui Andriekui, OFM, vertinantys poezijos vaidmenį žmogaus gyvenime. Kaina 8 dol. Persiuntimas 2 dol.

Knygos gaunamos: "Darbininkas", 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207. Tel.: (718) 827-1351.

Vargdienių Seserų Rėmėjų valdybos posėdis

Koncertas – vėjus Neringai

Sausio 9 d. Seselių Rėmėjų valdyba dalinosi praėjusių metų nuveiktų darbų vaisiais. Posėdis buvo labai įdomus, išgirdome iš Gitos Kupčinskienės, valdybos pirmininkės, „Neringai“ ruošto koncerto – vėjus pasisiekimo duomenis. Apie didžiausią Seselių renginį kalbėjo Ses. Bernadeta Matukaitė, provincijos vadovė. Liepos mėnesį įvykusį pikniką ruošė Seserys, bet rėmėjų valdyba be išimties prisidėjo prie jo pasisiekimo. Nors piknike dalyvavo mažiau žmonių nei 2003 m. renginyje, bet daugelis nemokėjo įžangos mokėsčio, o atsivežę „savo pikniką, įsitaisė liepų alėjoje... Taip anksčiau nebūdavo. Paašikėjo, kad darbininkų gretos ne tik silpnėja, bet ir retėja, ir reikia rimtai susirūpinti, kur ieškoti talkos. Mintys kryo į skautus, į ateitininkus, bet stipriausiai į naujosios bangos subrendusį jaunimą. Tikimasi, kad per „Amerikos Lietuvį“ juos pasieksime.

Svarbiausias dienotvarkės punktas – koncertas – vėjus „Neringai“. Tai valdybai duotas uždavinys. Pirmininkė pranešė koncerto datą – sekmadienį, balandžio 10 dieną, 2 valandą popiet Seselių vienuolyno salėje. Norėta koncertą ruošti prieš Vėlykas, bet neatitiko data mūsų muzikėms: pianistei Goldai Wainbergaitė-Tatz ir smuikininkei Editai Orlinytė.

Abi muzikės yra prityrusios profesionalės. Žemiau spausdinamos jų biografijos atskleis, ko gali tikėtis balandžio 10 d., 2 val. popiet Putname, vienuolyno salėje susirinkę klausytojai. (Rengėjai kviečia tokios muzikinės šventės nepraleisti!).

Smuikininkė Editą Orlinytė

E. Orlinytė gimė 1970 m. Vilniuje. Ten lankė M. K. Čiurlionio vardo Meno mokyklą. Būdama dešimties metų tapo Lietuvos Respublikinio jaunųjų atlikėjų konkurso laureate, gavo pirmąją premiją. 1989 baigusi šią mokyklą, 1989 – 1995 m. studijavo Lietuvos Muzikos akademijoje (prof. R. Katiliaus smuiko klasėje), kurią baigė magistro laipsniu; taip pat buvo LMA Mozarto koncerto kūrinių konkurso prizinininkė.

Kaip solistė smuikininkė yra koncertavusi su LMA kameriniu, Vilniaus Meno mokyklos kameriniu, Tarptautiniu kameriniu, Lietuvos Nacionaliniu simfoniniu orkestru ir kitomis kamerinėmis grupėmis. Solinius koncertus – rečitalius atliko Lietuvoje, Austrijoje.

Su LMA styginiu kvartetu dalyvavo festivaliuose

Editą Orlinytė

Suomijoje, Danijoje. Koncertavo Anglijoje, Šveicarijoje, Vokietijoje.

Dirbo Lietuvos Kamerinio, Lietuvos Nacionalinio simfoninio, Lietuvos Valstybinio simfoninio orkestro sudėtyje, gastroliavo po Europą ir Japoniją.

1996 m. apsigyvenusi JAV, kaip solistė-smuikininkė koncertavo su Centrine New Jersey simfonija, „Rondo“ kameriniu, Naujosios Anglijos Bacho solistais New Yorke, Chicagoje, Bostone ir kituose JAV rytinės pakrantės miestuose.

Ilgą laiką buvo „Lumina“ styginio kvarteto narė. Bendradarbiauja su Naujosios Anglijos orkestrais ir kitais kameriniais kvartetais; su keleta grupių yra pasirodžiusi Carnegie salėje.

Smuikininkės kredencialiai žada putnamiečiams jau ne studentės, bet subrendusios rimtos profesionalės smuikininkės pasirodymą.

Visuomet įdomu sužinoti ne tik apie profesinius laimėjimus, kuriais ji galėtų pasigirti, bet ir jos biografiją, kurios ištraukas imame čia iš jos atsiųstos biografijos kuklaus aprašymo.

Editą Orlinytė – Ligeikienė augo griežtuosius mokslus baigusią tėvų šeimoje. Dabar augina dvi dukreles: Kotryną ketverių metų ir Agotą – dviejų. Rankos pilnos. Būdama moksleivė, „nekontentė“ smuiko, labiausiai domėjosi fizika! Bet Čiurlionio mokykloje dainuojant chore, mokytoja pastebėjo, kad ji turi absoliučią klausą ir su tėvų pagalba iš pianino perkėlė ją į smuiko klasę, kurioje ji labai greitai pradėjo smuikininkės karjerą. Paklausta, ar Lietuvoje galima iš muzikos pragyventi, atsakė: „Taip. Priklauso ir nuo to, kokio gyvenimo lygio norima! Atvažiuoju į Jungtines Valstybes išmėginti muzikines galimybes šiame krašte. Nesu nusivylusi“.

Pianistė Golda Wainbergaitė-Tatz

Pianistė Golda Wainbergaitė-Tatz muzikinį išsilavinimą gavo Lietuvoje, Izraelyje ir JAV.

Lietuvos valstybės gabiųjų vaikų varžybose, būdama Čiurlionio mokyklos mokinė, laimėjo pirmą vietą būdama aštuonerių metų. Po to kaip „Wunderkind“ koncertavo visuose didžiuosiuose Rusijos miestuose. Taip prasidėjo jos vėlesni žymenys, laimėjimai, apdovanojimai, aplodismentai („standing ovations“). Štai jos prizai chronologine tvarka:

Golda Wainbergaitė-Tatz

(nukelta į 18 psl.)

New Haven, CT

Lietuvių Bendruomenės dviguba šventė

Vasario 12 dieną, šeštadienį, trečią valandą po pietų, į išnuomotą salę, esančią Branforte, pradėjo rinktis lietuviai iš New Haveno ir aplinkinių vietovių.

Šią popietę New Haveno LB apylinkė šventė dvigubą šventę - Lietuvos Nepriklausomybės dienos paminėjimą ir Šv. Valentino šventę kartu. Į skoningai išpuoštą salę susirinko apie 100 žmonių. Jie kantriai laukė pagrindinio šventės kalbėtojo – buvusio Lietuvos Respublikos vyriausiojo kariuomenės vado generolo majoro Jono Kronkaičio. Kalbėtojas į šventę atvyko drauge su žmona Rūta.

Pradžioje Sigita Šimkuvienė trumpai pasveikino visus susirinkusius

ir apibūdino New Haveno LB veiklą, pasidžiaugė tautinių šokių "Vėtros" grupe, kuriai nenuilstamai vadovauja Nancy Pavasauskas, apibūdino ir CT teatro "Aitvaras" veiklą.

Tomas Plečkaitis - New Haveno LB valdybos narys mielai pristatė savo pusbrolių, buvusį New Haven gyventoją - Joną Kronkaitį. Susirinkusiems papasakojo apie jo karinę karjerą ir pasiekimus.

Audringais plovimais žmonės sutiko šventės kalbėtoją generolą Joną Kronkaitį. Svečias savo kalboje palietė pagrindinius Lietuvos Respublikos kariuomenės kūrimosi klausimus ir sunkumus, papasakojo, kaip pasikeitė Lietuvos žmonių požiūris ir

pasitikėjimas armija. Kalbėtojas įdomiai išdėstė Lietuvos kariūnų pasiekimus. Labai svarbus ir didelis žingsnis - įstojimas į NATO. Pernai pavasarį, kovo 31 dieną, Lietuva su kitomis devyniomis šalimis buvo priimta į šią Sąjungą. Tai didelis Lietuvos atsieikimas - taip greitai sukurti savo kariuomenę ir pastatyti ją tokiu pačiu lygiu, kad ji prilygtų prie pačių stipriausių ir galingiausių valstybių kariuomenių. Aišku, tai didelis Lietuvos sūnaus generolo majoro Jono Kronkaičio, kaip kariuomenės vado, nuopelnas.

Trumpos pertraukėlės metu "Vėtros" merginos pašoko smagų lietuvių liaudies šokį "Mikutienė". Merginas šokiui paruošė naujoji mokytoja Laura Zyliūte.

Po šokio, svečias ir toliau atsakinėjo į klausimus, kuriuos pateikė susirinkusieji. Šventinėje programoje dalyvavo CT teatro grupė "Aitvaras", parodęs ištrauką iš savo pastatytos vieno veiksmo komedijos "Ženteliai" (autorė Vida Bladykaitė). Komedijos personažai Rapolas, Kukulis, Kalakutas ir Bendoraitis buvo sutikti audringais plovimais.

Šventės rengėjai turėjo priruošę tradicinių lietuviškų cepelinų, troškintų kopūstų su dešrelėmis. Buvo paruoštas saldus stalas, kava. Veikė baras, kuriame galėjai surasti lietuviško alaus ir vaisvandenių.

Šventės metu vyko loterija, kuriai prizų daugiausia buvo paruošęs mūsų teatro dailininkas Rolandas Kaulevičius.

Buvo renkamas solidarumo mokestis ir aukos JAV LB Krašto valdybai.

Noriu padėkoti visiems atvykusiems į šią dvigubą šventę; seniai taip New Haveniškiai buvo taip gausiai susirinkę. Didelis ačiū šios šventės rengėjams - New Haveno LB valdybos nariams ir jų šeimoms, o taip pat CT teatro "Aitvaras" draugiškam kolektyvui.

Sigita Šimkuvienė-Rosen

(atkelta iš 17 psl.)

Jaunųjų pianistų Michigan universitete; Pasaulio pianino varžybose Cincinnati; Aurbach konkurse New Yorke; labai aukšto lygio Maurice Clairmont kontestas Izraelyje; vėliau Prancūzijoje.

Olga Wainbergaitė tęsė studijas Rubin muzikos akademijoje Tel Avive, gavusi stipendiją, - prestižinėje Juilliard School of Music New Yorke.

Pianistė plačiai koncertavo savo gimtinėje Lietuvoje su žymiausiais Lietuvos orkestrais: Nacionaline simfonija, Lietuvos kameriniu orkestru, Vilniaus kameriniu kvartetu. Be to, yra daug koncertavusi su pasaulinio garso lietuvių smuikininku, prieš 5 metus staiga mirusiu a.a. Raimundu Katiliumi. Ji koncertavo ir rekordavo su Maskvos kameriniu orkestru. Kaip solistė - rečitalistė pasirodė Washingtono, Salt Lake City, Palm Beach, Chicagos, San Francisco, Los Angeles estradose. New Yorke ją girdėjo Weill koncertų salėse, su didžiausiomis ovacijomis

buvo sutikta Merkin salėje ir Izraelyje. Jos CD - Robert Schuman darbų įrašai yra aukštai įvertinti *Fanfare*, *American Record Guide* ir *La Monde de Musique*.

Pianistė 2005 m. vasario 20 d. pasirodė Kaune su Lietuvoje kameriniu orkestru. Golda Wainbergaitė ne tik koncertuoja, bet ir profesoriauja *Manhattan School*, *Special Music School*, *Lucy Moses School* ir *Adamant School*, Vermonte.

Golda Wainbergaitė-Tatz yra Lietuvos žydaitė - duktė holokaustą pergyvenusių tėvų, "bet mano tėvu-kas yra kunigas" - taria trumpai ir aiškiai. "Ne biologinis, bet dvasinis" Čia ji kalba apie nepaprastai drąsų kunigą Antaną Gobį, kuris 1941 metais išgelbėjo jos motiną Juditą nuo gazo krosnies. Ar liūdni ir sunkūs, ar linksni įvykiai jų šeimai lydėjo, juos gaubė kunigo Gobio artuma. Rodydama į ant sienos kabantį kunigo Gobio bronzinį reljefą, ji taria: "Aš visuomet jam būsiu dėkinga"

a.p.

**LIETUVISKU
PARAPIJU
velykiniai
sveikinimai
ir
linkėjimai**

*Sveikina visus lietuvius
Velykų švenčių proga!*

Kun. RONALD T. SMITH, klebonas
Kun. JONAS RIKTERAITIS, kleb. emeritas

NEW BRITAIN, CT
Šv. Andriejaus parapija

*Sveikiname visus lietuvius ir linkime
Prisikėlusio Kristaus palaimos!*

Kun. STEPONAS ŽUKAS, klebonas
Prel. ALBERTAS KONTAUTAS, klebonas emeritas

BOSTON, MA
Šv. Petro parapija

*Kristui prisikėlus, ramybės ir taikos visiems
parapijiečiams*

Kun. PAUL WOOD, klebonas
Kun. VYTAS VOLERTAS, vikaras

MASPETH, NY
Viešpaties Atsimainymo parapija

*Kristaus Prisikėlimo šventėje nuoširdžiai sveikiname
visus parapijiečius*

Kun. STANISLOVAS ANUŽIS, klebonas
Kun. TOMAS KARANAUSKAS
Prel. JONAS A. KUČINGIS, klebonai emeritai

LOS ANGELES, CA
Šv. Kazimiero parapija

*Malonių Velykų švenčių linkiu
visiems parapijiečiams!*

Prel. Dr. JOSEPH ANDERLONIS, S.T.D.,
klebonas
PHILADELPHIA, PA
Šv. Jurgio parapija

*Kristaus Prisikėlimo šventėje ramybės ir taikos
visiems Apreiškimo parapijiečiams linki*

Kun. JOSEPH FONTI - administratorius

Apreiškimo parapija
Brooklyn, NY

*Sveikiname visus lietuvius švenčių proga ir
linkime Dievo palaimos!*

Kun. PETRAS BURKAUSKAS
klebonas

Šv. Andriejaus parapija, Philadelphia, PA
Šv. Kazimiero parapija, Philadelphia, PA

*Linkime savo mieliems parapijiečiams
linksmų Velykų!*

Kun. AUDRIUS ŠARKA, OFM

HAMILTON, KANADA
Aušros Vartų parapija

*Pavasariško Šv. Velykų džiaugsmo visiems
parapijiečiams linki*

Kun. JONAS PRUSAITIS, klebonas
Kun. PETRAS ŠAKALIS, kleb. emerit.

BROCTON, MA
Šv. Kazimiero parapija

*Linkime savo mieliems parapijiečiams
linksmų Velykų!*

T. AUGUSTINAS SIMANAVIČIUS, OFM, klebonas

TORONTO, ONT. KANADA
Prisikėlimo parapija

Nuoširdūs sveikinimai visiems Šventose Velykose!

Kun. Dr. EUGENIJUS SAVICKIS, klebonas

NEW YORK, NY
Vilniaus Aušros Vartų parapija

2005 metų ŠALFASS varžybinis kalendorius I-oji dalis

III-ji Krepšinio turnyrą dėl Lietuvos Ambasados taurės rengia Lietuvos Respublikos Ambasada JAV, 2005 m. kovo 19 d., šeštadienį, Washington, DC. Informuoja: Alvydas Jocys, 2622, 16th. St., N.W., Washington DC 2009-4202. Tel.: (202) 234-5856. ext. 126 arba mobilus tel.: (202) 368-8943; e-mail: alvydas@ltambassyus.org

2005 m. ŠALFASS Plaukimo pirmenybės numatomos 2005 m. balandžio 30 d. ar gegužės 14 d. Clevelande. OH. Vykdo ŠALFASS plaukimo komitetas, globoja Clevelando LSK Žaibas. Varžybos vyks ir moterų, senjorų/rių ir visose berniukų ir mergaičių prieauglio klasėse. Tiksliai data ir kitos detalės bus paskelbta artimiausiu laiku. Informuoja: Algirdas Bielskus, Lithuanian Center, 34251 Ridge Rd., Apt. 408, Willoughby, OH 44094-2969. Tel.: 440-833-0545; faksas: (216) 481-6064; e-mail: vyts@VPAcct.com Papildomas ryšys: Pilypas Taraška, varžybų vadovas. Tel.: (440) 944-7743; mobilus tel.: (440) 478-8539; e-mail: ptarska@yahoo.com

2005 m. ŠALFASS Stendinio (skrendančių taidinių - "Trap") sportinio šaudymo pirmenybės įvyks 2005 m. gegužės 28 d., šeštadienį, Hamiltono LMŽK "Giedraitis" šaudykloje, Ont., Kanadoje. Vykdo ŠALFASS Sportinio šaudymo sekcija. Informuoja: Kazimieras Deksnys, 1257 Royla Dr., Burlington, ON L7P 2G1 Canada. Tel. ir faksas: (905) 332-6006; e-mail: kdeksnys@cogeco.ca

55-sios Š. Amerikos Leituvių sporto žaidynės įvyks 2005 m. birželio 3, 4 ir 5 dienomis, Detroit, MI. Vykdo - Detroito LSK Kovas. Programoje - 2005 m. ŠALFASS pirmenybės: a) krepšinio - vyrų A, vyrų B, moterų ir vaikinų bei merginų A (1986 m. gimimo ir jaunesnių); b) tinklinis - vyrų, moterų ir mišrių komandų (Co-Ed). Informuoja: Paulius Butkūnas, 15876 Marsha St. Livonia, MI 48154 USA. Tel.: (248) 576-9356 darbo. (734) 464 9171 namų; faksas: (248) 576 2047; e-mail: pab21@dcx.com

VII-sios Pasaulio Lietuvių sporto žaidynės (VII PLSŽ) įvyks 2005 m. birželio 30 - liepos 3 dienomis, Vilniuje, Lietuvoje. Žaidynes rengia ir joms vadovauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintas VV-ųjų PLSŽ Organizacinis komitetas, kartu su Kūno Kultūros ir Sporto departamentu, Lietuvos Tautinių olimpinio komiteto ir kitomis vadovaujančiomis Lietuvos sporto institucijomis bei organizacijomis. Žaidynių programa apims virš 20 sporto šakų, įvairaus amžiaus grupėse. Dalyvauti kviečiami lietuviai sportininkai iš visų pasaulio šalių. JAV ir Kanados lietuvių sportininkų dalyvavimą organizuoja sporto organizacijos ir Lietuvių Bendruomenė su savo padaliniais. Informuoja: Rimantas Dirvonis, 20 Kane Court, Willowbrook, IL 60527-2263, USA; Tel.: (630) 789-0529; e-mail: rdirvonis@hotmail.com Laurynas Miševičius, 218 Pastors Walk, Monroe, CT, 06468-1006,

VYZAS & ASSOCIATES, P. C. ATTORNEYS AT LAW

Real Estate - Zoning & Land Use -
Commercial Litigation - Corporate Law
Bankruptcy - Wills, Trusts & Estates
Estate Administration - Personal Injury
Worker's Compensation - Municipal Court Matters
Employment Torts - Condominium Law

20 DAVIS AVENUE
KEARNY, NEW JERSEY 07032
(201) 998 - 2211

Licensed in New Jersey and New York

*Kviečiame paremti TAUTOS FONDA
savo darbu ir aukomis.*

*Remdami TAUTOS FONDA remiate Lietuvos švietimą
ir demokratijos įtvirtinimą Lietuvoje.*

**TAUTOS FONDAS
LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.**

Aukus siųsti:

307 W. 30th St. tel: (212) 868 - 5860; (212) 868 - 5815
New York, NY 10001 eLpaštas: TAUTFD@aol.com

KODIS FUNERAL HOME

63 - 06 Flushing Ave.
Maspeth, NY 11378

*Suteikia garbingas laidotuves
Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse*

Edward A. Kodis - Funeral Director
Kreipkitės
tel.: (718) 326-1658

USA; tel.: (203) 895-7147; e-mail: larrykaunas@yahoo.com, Rimas Kuliavas, 297 Kennedy Ave., Toronto, ON, M6P 3C4, Canada. Tel.: (416) 766-2996; faksas: (416) 766 5537; e-mail: rimas@kuliavas.com; Kazimieras Deksnys, 1257 Royal Dr., Burlington, ON, L7P 2G2, Canada; tel. ir faksas: (905) 332 6006; e-mail: kdeksnys@cogeco.ca Informacijas galima gauti ir sporto klubuose.

2005 m. futbolo (soccer), stalo teniso, šachmatų pirmenybės numatytos I-oje kalendoriaus dalyje, dar tebėra planavimo stovyje ir bus paskelbtos artimoje ateityje.

II-oji kalendoriaus dalis bus paskelta vėliau ir apmės varžybas, vykstančias po birželio mėnesio.

ŠALFASS Centro valdyba

ADMINISTRACIJA PRANEŠA:

Čia spausdiname pavardes tų skaitytojų, kurie aukojo 2002-2005 metų "Darbininko" prenumeratai ir jų čekius gavome iki vasario 15 d.:

Po 150 dol.:

Grażina Siliunas, Flushing, NY.

Po 125 dol.:

I. Rasys, Cambridge, MA (už savo ir už dar vieną prenumeratą)

Po 120 dol.:

Aldona Echaniz, Summit, NJ.
Juozas Ardys, Fairview, PA.

Po 100 dol.:

Zita Zaranka, Thompson, CT;
Frank & Danutė Ventriglio, Adelphi, MD;
Liuda Waingortin, Milton, MA;
Peter Elvis, Morganville, NJ;
Vytautas Vebeliūnas, Richmond Hill, NY;
Dr. Aldona Janačienė-Iannace, Yonkers, NY;

Po 90 dol.:

Marija Kurilevicius, Linden, NJ.

Po 75 dol.:

Liudas Normantas, Hiram, ME;
Stefa Dimas, DDS, Middle Village, NY

Po 60 dol.:

Povilas Karosas, New Britain, CT;
Msgr. Ignas Urbonas, Lemont, IL;
Kristina Garunkstis-Kurapka, Mt. Airy, MD;
J. Vyzgirda, Concord, MA;
Marija Melynys, Melville, NY;
Kazimiera Šventoraitis, Woodhaven, NY,

Po 50 dol.:

Angelė ir Jonas Jonynas, Berlin, CT; John & Joanna Chesnes, Hebron, CT; Anasztazija Semaska, New Britain, CT; Stella Marcinauskis, Shelton, CT; Alfonsas ir Dalia Dzikas, W. Hartford, CT; Rom. ir Aldona Dulskis, Cocoa Beach, FL; Janina ir Mečys Mikutaitis, Chicago, IL; J. Kęstutis Laskauskas, Baltimore, MD; Bernadette Tutinas Rimkus, Ellicott City, MD; Bernard Galinaitis, Annapolis, MA; Tekle Bogusas, Boston, MA; Regina Barisas, Shrewsbury, MA; Algirdas Zenkus, Webster, MA; Joseph Steiny, Worcester, MA; Stase Daugela, Bedford, NH; Olga Wysocki, Parlin, NJ; Antanas Juskys, Toms River, NJ; Petronella Simkus, Maspeth, NY; Dr. Mary Z. Daugela, Washington, DC.

Po 45 dol.:

Ona Matusaitis, Yarmouthport, MA; Lilia Sollich, Mays Landing, NJ; Cleveland Public Library, Cleveland, OH.

Po 40 dol.:

Pelagija Leveckis, Daytona Beach, FL; Feliksas Bočiūnas, Sunny Hills, FL; Violeta Ogden, Mt. Airy, MD; Longinas Švelnis, Needham, MA; Viktoras Kubilius, Westwood, MA; Stasys Eiva, Manchester, NH; Marija Menciunas, Woodhaven, NY; Donna Sulmar, Springfield, PA.

Po 35 dol.:

Regina Talluto, Casselberry, FL; Antanas Valavicius, Chicago, IL.

Po 30 dol.:

Nijolė Kent, Valencia, CA; Romas Ramonas, Ridgefield, CA; Joseph Yuscavage, Manchester, NH; John Marcis, South Amboy, NJ; Mary Kulis, Patchogue, NY; Theresa Mazeika, Devon, PA.

Po 25 dol.:

Richard Kontrimas, Mission Viejo, CA; Alfonsas Tumas, Simi Valley, CA; Alfons Kontvis, Westminster, CA; Birutė Blazelevicius, Milford, DE; Edward Juzumas, Grayson, GA; Antanas Girnius, Roslindale, MA; Aldona Jukniunas, Worcester, MA; Peter Zujus, Maspeth, NY; Leokadia Milukas, Plainview, NY; Petras Matekunas, Richmond Hill, NY.

Po 20 dol.:

Valerija Gelumauskas, Waterbury, CT; Donatas Uzas, Maspeth, NY; Jadvyga Leleiva, Richmond Hill, NY; Zenonas Prusas, Chillicothe, OH; Marija Gudauskas, Philadelphia, PA.

Po 15 dol.:

Vytautas Anonis, Rego Park, NY.

Už visas aukas nuoširdžiai dėkojame

Aukos

Kretingos Pranciškonų
"RŪPESTĖLIŲ"
labdaros valyklai

Joana ir Antanas Pumpučiai, Middletown, NY,
aukojo 100 dol.;

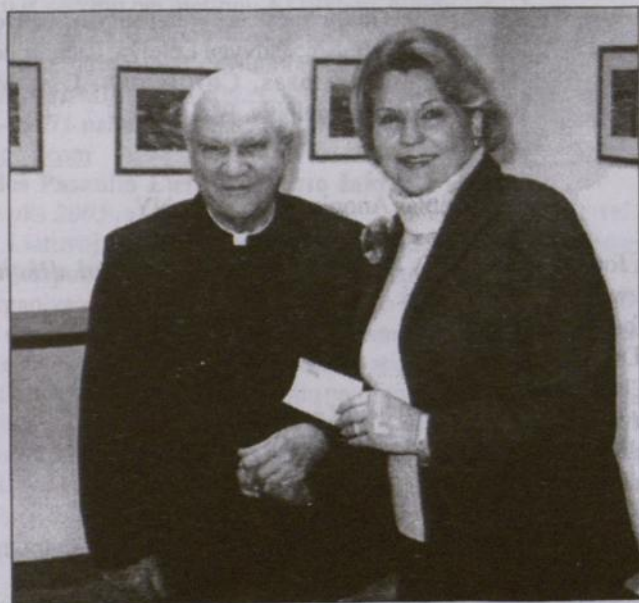
Kristina Garunkstis Kurapka, Mount Airy, MD,
aukojo 40 dol.

Šis "Darbininko" numeris padidintas iki 24 psl.

Teko išimti iš šio jau sulaužyto "Darbininko" numerio **keletą straipsnių**, jų tarpe "Spaudos Konferencija Lietuvių Fonde", nes nelauktai įvyko **tėvų pranciškonų dovanos New Yorko visuomenei įteikimas** ir to įvykio aprašymas privalėjo tilpti šiame numeryje (žiūrėkite 4-6 puslapius). Atsilikę straipsniai bus spausdinami balandžio numeryje.

Tėv. Placidus Barius, OFM, Šv. Kazimiero pranciškonų provincijos įgaliotinis, vasario 27-29 dienomis lankėsi Brooklyno pranciškonų vienuolyne. Jis dalyvavo LB Krašto valdybos susaukta susirinkime ir jos atstovei G. Stankūnienei įteikė pranciškonų dovaną New Yorko visuomenei – pusės milijono dolerių čekį.

Tėv. Pl. Barius, OFM, įteikia Giedrei Stankūnienei čekį - dovaną

VJ Atsimainymo par. žinios

Didžiosios savaitės išpažinčių ir mišių tvarka:

Išpažintys: kovo 18 d., penktadienį, 7:00 v.v.; kovo 19 d., šeštadienį, 3:00-4:45 v.p.; kovo 21 d., pirmadienį – po 7:30 v. r. Mišių ir nuo 11:00-11:45 v.r.; ir po 6:00 v.v. novenos; kovo 22 ir 23, antradienį ir trečiadienį, nuo 11:00-11:45 v.r.

Mišios: pirmadienį – 7:30 v.r. ir 12:00 v. vidudienį; antradienį ir trečiadienį – 12:00 vidud.; Didįjį ketvirtadienį rytinių mišių nėra; 7:00 v.v. – Paskutinės vakariinės mišios, Švenčiausiojo lankymas iki 10:00 v.v.; Didįjį penktadienį mišių nėra; 12:00 v. vidudienį – trijų parapijų bendri Kryžiaus keliai lauke; 7:00 v.v. – Jėzaus kančios ir mirties liturgija; Didįjį šeštadienį rytinių mišių nėra; 8:00 v.v. – Velykų vigilija; Velykų sekmadienį: 8:00 v.r.; 10:00 v.r.; 12:30 v.p.p. mišios anglų kalba; 11:30 v.r. – mišios lietuvių kalba.

Už Petrą Petraitį, gyv. Richmond Hill, NY, laidotuvių mišios buvo aukotos vasario 26 d. Plačiau apie velionį sekančiame "Darbininko" nr..

Naujas skyrelis "Darbininke": Gal išėvijai žinotina, kas dedasi Lietuvoje. Žiūr. 10 ir 11 psl.

Vasario 16-tosios minėjimas

New Yorke įvyko vasario 13 d. Jis pradėtas Mišių auka Apreiškimo parapijoje Brooklyne. Iškilmingas mišias su procesija aukojė kun. V. Volertas. Procesijoje dalyvavo Šaulių kuopos pirm. Alg. Jankauskas, suorganizavęs vėliavų įnešimą, taip pat minėjimą rengusių trijų organizacijų – Tautos Fondo, L. Bendruomenės apygardos ir ALTo atstovai, taip pat vyčių atstovai ir skaučių atstovės. Giedėjo Apreiškimo par. choras, vad. Astos Barauskienės. Po mišių apatinėje parapijos salėje vyko užkandžiai – lietuviški pietūs, kuriuos paruošė LB Queens Brooklyn apylinkės nariai, vad. Vidai Jankauskienei ir J. Kuncai. Minėjimas vyko Atsimainymo par. salėje Maspeth, NY. Minėjimą atidarė Tautos Fondo valdybos pirmininkė Dr. Giedrė Kumpikaitė. Toliau programą vedė Aleksandra Balsytė-Spencer. Ji perkaitė gen. Konsulo M. Butkaus sveikinimą. Pagrindiniam kalbėtojui ambasadoriui V. Ušackui susirgus ir neatvykus, jo kalbą perskaitė ambasados tarnautojas Kęstutis Vaškelevičius. Meninėje dalyje pasirodė Maironio lituanistinės mokyklos mokiniai su dainomis ir šokiais. Solistė Angelė Kiaušaitė ir akompaniatorius kanklininkas Rimgaudas Pranckevičius atliko lietuviškų dainų pynę. Atsilankė netoli 200 žmonių. Minėjimo metu surinkta aukų: Tautos Fondui – 2,680 dol.; L. Bendruomenei – 1,665 dol.; ALTui – 730 dol.

PADEKA

Nuoširdžiai dėkoju kun. Vytautui Volertui už manęs aplankymą ligoninėje ligos metu. Dėkoju taip pat draugams, kurie mane aplankė ir gerais žodžiais paguodė. Ačiū visiems.

Jadvyga Laucevičienė

Šis "Darbininko" Nr. 3 (37) išsiunčiamas kovo 10 d. Sekantis Nr. 4 (38) išeis balandžio 8 d.

DARBININKAS

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

Monthly Newsletter
Published by Franciscan Fathers
Editorial & Business Office
tel.: 718-827-1351
fax: 718-827-2046
e-mail: darbininkas@hotmail.com

Redaguoja ir rankraščius savo nuožiūra taiso
REDAKCIJĖ KOMISIJA.

Oranžiniai nusidažęs Centrinis Parkas New Yorke

New Yorko miestas pagrįstai gali didžiuliotis jo Manhattan dalyje besipuikuojančiu Centrinu Parku. Jis gan didelis ir užima net 843 akus (341 hektaras). Jame randasi nedidelis ežerėliai, zoologijos muziejus, čiulykla, didžiulė žalia pieva, kurioje vasaros metu vyksta įvairūs koncertai, daugybė paminklų, vaikų žaidimų aikštelės ir kita.

Nuo vasario 12 iki 27 d., šimtus tūkstančių parko lankytojų nustebino ir žavėjo dalininkų, vyro ir žmonos Christo ir Jeanne Claude ten įruošta gan neįprasta ir intriguojanti kompozicija – instaliacija "THE GATES".

Ta didžiulė instaliacija – "VAR-TAI" pastatyta iš 7.500 oranžinės

spalvos sintetinių 16 pėdų aukščio, nuo 5,5 – 18 inčų pločio, pritvirtinti prie plieninių sveriančių 600 svarų kiekviena, plokščių vartai. Toms plokštėms pagaminti buvo suvartota 10 milijonų rūdos. Kiekvienų vartų viršutinėje dalyje, vėjuje pleveno tos pačios (oranžinės) spalvos, lengvos medžiagos, 6 pėdų ilgio užuolaidos. Užuolaidoms paruošti pareikalavo 1,195.560 mylių ilgio siūlų, iš kurių buvo pagaminta 1,006.620 kvadratinų pėdų nailoninės medžiagos. Visi tie 7.500 "Vartai" buvo išstatyti 23 mylių ilgyje išsivijavusiose, vaikščiojantiems skirtuose parko takuose.

Dirbtuvėje paruoštus ir į parką atgabentus vartus statė 83 grupės,

po 7 vyrus kiekvienoje.

Oficialiai, menininkai Christio ir Jeanne Claude tą savo kūrinį yra pavadinę "The Gates Central Park 1979-2005". Tai parodo, jog jiems reikėjo laukti net 23 metus, kad gavus New Yorko valdžios leidimą tam jų projekto įvykdymui.

Visa ta oranžinė parko puošmena New Yorko miestui nekainavo nė vieno cento. Visas paruošimo ir įrengimo išlaidas, apie 20 milijonų dolerių, padengė patys, tą neįprastą projektą įgyvendinę dailininkai – Ch. ir J. Claude.

Šis tų menininkų kūrinys nebe pirmas. Jie jau 8-ame ir 9-ame dešimtmėčiuose su medžiaga ir virvėmis Paryžiuje buvo apraizgę Point Neuf. Mėlynais lietsargiais apstatinę 12 mylių ilgio slėnį Japonijoje. O geltonais lietsargiais buvo "pražydę" 24 mylių ilgio slėnis Kalifornijoje ir išradingai aprengtas Reichstag, Berlyne.

p.palys

Christo and Jeanne-Claude
The Gates

Central Park, New York City, 1979-2005

February 12* through February 27, 2005

* Hours subject to change depending on the weather

"Neringos" Stovyklos

LIETUVIŲ KALBA

Liepos 3-9 d.d. – Šeimų stovykla
Liepos 10-24 d.d. – 10-16m. vaikams
Liepos 24-30 d.d. – 7-10m. vaikams
Liepos 24-30 d.d. – Tėsinys 13-16m. vaikams
Rugpj. 21-27d.d. – Dvikalbė stovykla studentams
Rugpj. 28-Rugs. 5 d.d. – Aštuonios Meno Dienos
Neringoje Suaugusiems

LIETUVIŲ KILMĖS STOVYKLAUTOJAMS ANGLŲ KALBA

Birželio 25-29 d.d. – Šeimų stovykla
Liepos 31-Rugpj. 13d.d. – 7-16m. vaikams
Liepos 13-20 d.d. – Galimas tėsinys 13-16m. vaikams

info@neringa.org * www.neringa.org * 978-582-5592
Neringa Inc. su Nek.Pr.Marijos Sesiėmis organizuoja ir praveda stovyklas "Neringos"
stovyklavietėje Vermonte

Knygos - geriausia dovana

“Darbininko” administracija skelbia knygų išpardavimą, kuris tęsis visus 2005-uosius metus. Knygos yra išparduodamos labai žemomis kainomis. Prašome visų skaitytojų pasinaudoti tuo išpardavimu, jei ne dabar, tai ateityje.

Laukiame Jūsų,
mieli skaitytojai, nuomonių,
patarimų ir pasiūlymų
“Darbininkui”:
tel.: 718-827-1351
fax: 718-827-2046
e-mail:
darbininkas@hotmail.com

ASSISTED LIVING skyrius prie **Matulaitis Nursing Home**
Namų artimu laiku pradės priimti gyventojus, pajėgius tvarkytis savarankiškai. Parūpins maistą, higienos ir sveikatos priežiūrą ir užimtumo programas.

Kriėptis: Matulaitis Nursing Home, Assisted Living,
10 Thurber Road, Putnam, CT 06260. Tel.: (860)928-7976

KVIETIMAS

iš Putnamo oazės

Marijos Nekalto Prasidėjimo Seserų Rėmėjų valdyba
kviečia

Visus rytinio pakraščio lietuvius

KONCERTAS

Ir prisidėti prie piniginio vajeaus.

Koncerto programą išpildys:

smuikininkė Edita Orlinytė ir

pianistė Olga Weinbergaitė.

Koncertas įvyks š.m. balandžio 10 d. 2 val. p.p.

Seselių vienuolyno salėje, Putnam, CT.

Po koncerto – vaišės ir pabendravimas,

Asmeniškai susipažinimas su koncertantėmis.

Nuoširdžiai laukiame atsilankant.

M.N. Pr. Seserų Rėmėjų valdyba

RETURN SERVICE REQUESTED

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207-1999

DARBININKAS

SOCIETY OF FRANCISCAN FATHERS OF GREENE, ME

Non-Profit Org.
U.S. Postage
PAID
BROOKLYN, N.Y.
Permit NO 5417